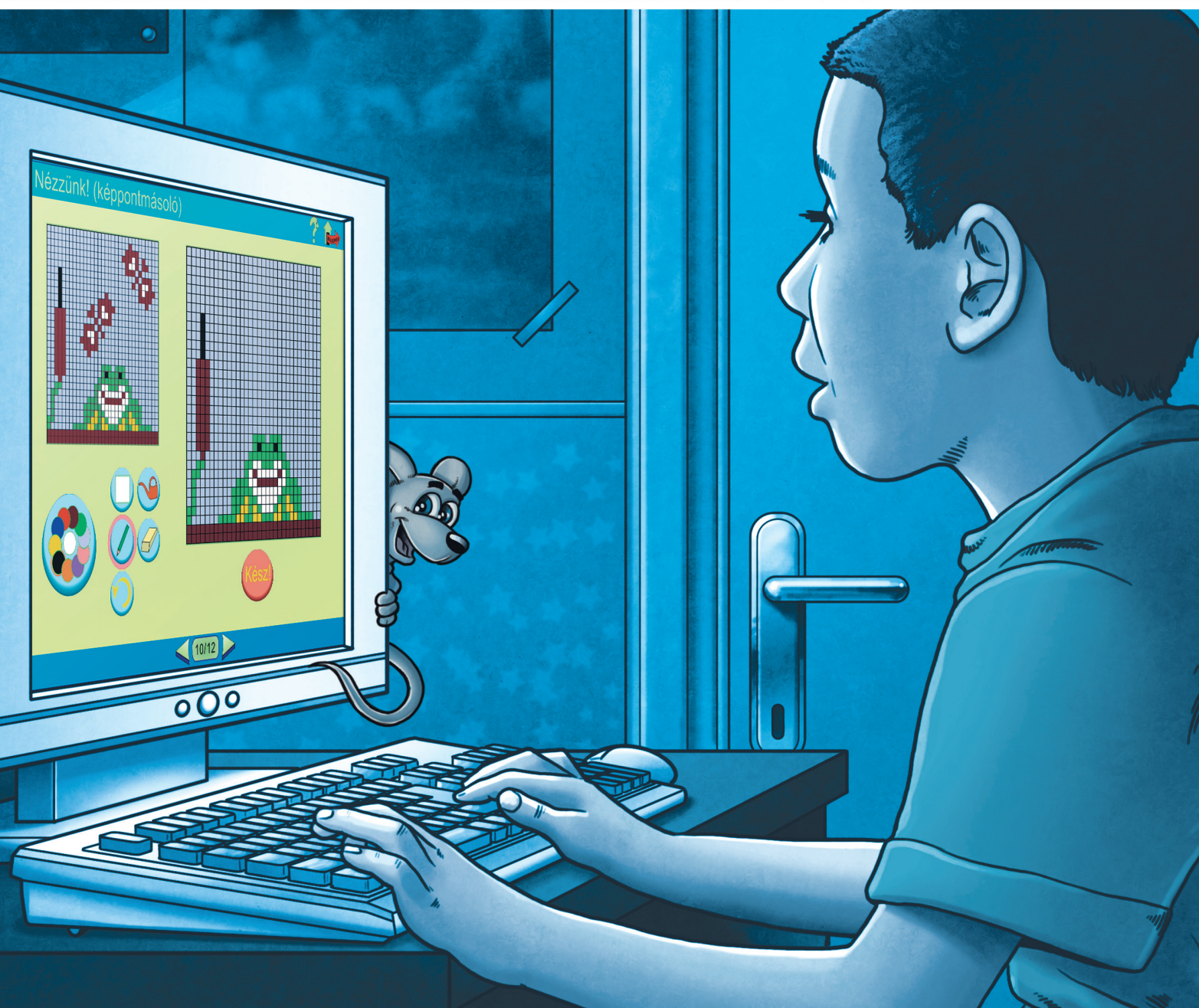

Horváth Krisztina

PC PETI INFORMATIKÁJA 4.

CD-melléklettel

Horváth Krisztina

PC PETI INFORMATIKÁJA 4.

CD-melléklettel

A kiadványt az Oktatási Hivatal KHF/8689-7/2010. határozati számon
2010. 11. 22-től 2015. 08. 31-ig tankönyvvé nyilvánította.

Az Apáczai Kiadó
az iskola-előkészítő és általános iskola alsó tagozatos
oktatási programcsomagjáért
2007. szeptember 5-én
MAGYAR TERMÉK NAGYDÍJ[®]
kitüntető címet kapott.

AK
APÁCZAI KIADÓ
CELLDÖMÖLK

Lektorálta
HANCZ JÓZSEF

Bírálta
VIDA ANDREA

Tudományos-szakmai szakértő
MÁGORINÉ DR. HUHN ÁGNES

Tantárgy-pedagógiai szakértő
TAMASI ISTVÁNNÉ

Technológiai szakértő
KIRÁLY ILDIKÓ

Szerkesztette
MISKOLCI SZILVIA

Illusztrációk
CYNOMYS GRAFIKAI STÚDIÓ
HORVÁTH KRISZTINA

Kapcsolódó kerettanterv
Az OKM 16440-2/2008. sz. miniszteri határozatával kiadott –
Apáczai Kiadó Bázisiskoláinak Kerettanterve
az általános iskolák 1–8. évfolyamai számára

AP–040604
ISBN 978-963-465-291-5

© Horváth Krisztina, 2008
2. kiadás, 2011

A kiadó a kiadói jogot fenntartja.
A kiadó írásbeli hozzájárulása nélkül sem a teljes mű,
sem annak része semmiféle formában nem sokszorosítható.

Kiadja az Apáczai Kiadó Kft.
9500 Celldömölk, Széchenyi utca 18.
Telefón: 95/525-000; fax: 95/525-014
E-mail: apaczaikiado@apaczai.hu
Internet: www.apaczai.hu
Felelős kiadó: Esztergályos Jenő ügyvezető igazgató

Nyomdai előkészítés
Do-Int Stúdió, Dóra György

Terjedelem: 11,33 A/5 ív
Tömeg: 222 g

KEDVES GYEREKEK!

Szeretettel köszöntünk Benneteket immár a 4. évfolyamon!

Folytassuk felfedező utunkat az informatika világában!

Tovább ismerkedhettek a számítógéppel, annak kezelésével, és újabb programokat tanulhattok meg kezelni. Az adatgyűjtés és a rendszerezés mellett az internet további lehetőségeivel is barátkozhattok. Újabb ismereteket szerezhettek a könyvek és könyvtárak nyújtotta lehetőségekről is.

Újra sok feladattal, rejtvényvel, számítógépes programmal, játékkal találkozhattok a tanév során, amelyek érdekesebbé, szórakoztatóbbá teszik a tanulást.

A játékos tanuláshoz kellemes időtöltést kívánunk!

Kalandra fel!

A Kiadó és a munkatársai

PC Peti 4.

Ebben a tanévben is oktatóprogram segíti a tanulókat. Több tananyaghoz is kapcsolódik program, ami segíti annak megértését, begyakorlását.

Mielőtt elkezdenéd a tanulást, ismerkedj meg a program működésével!

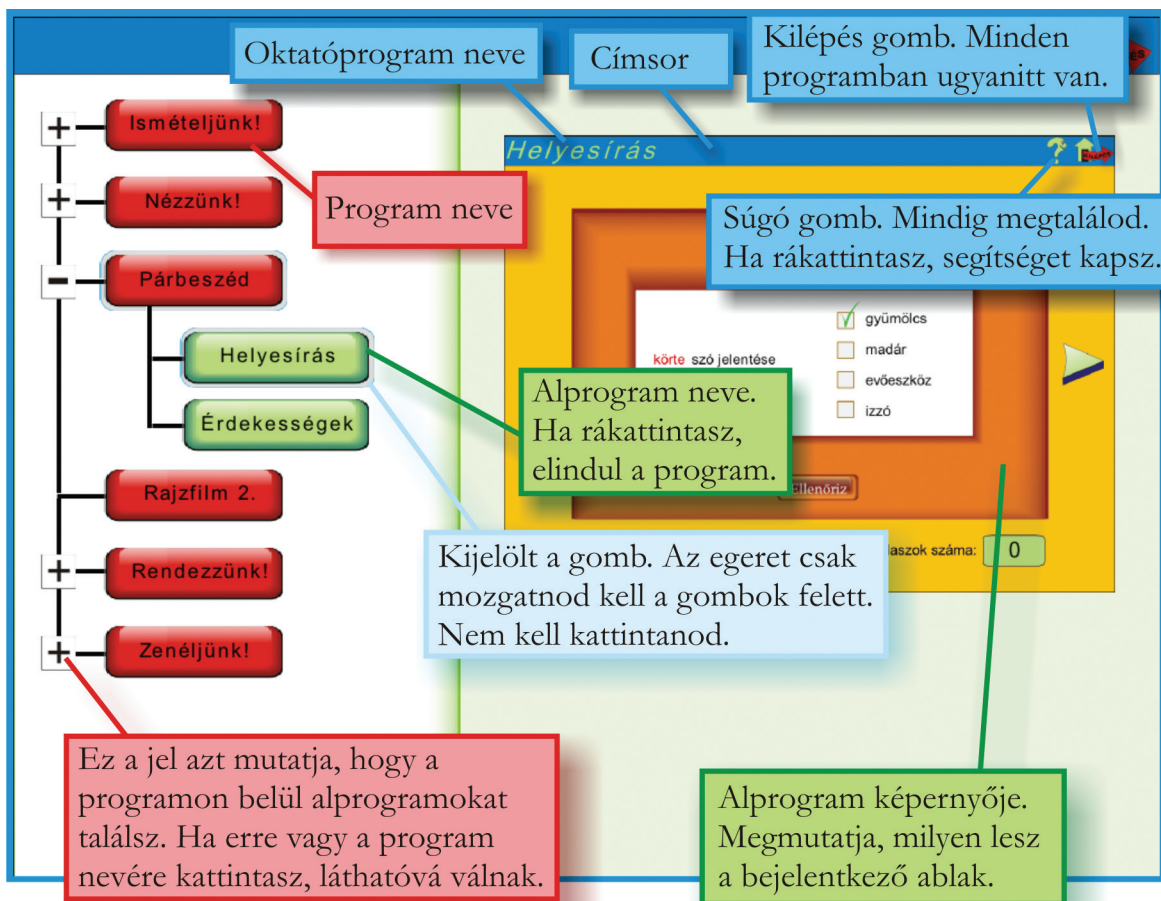
A telepítés után ezt az ikont fogod látni a képernyőn, ezzel tudod elindítani.

PC Peti 4.

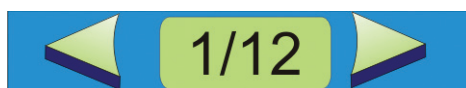
Fontos tudnod!

Így kezeld a programot!

Ha kilépsz, az elért eredményedről rövid értékelést kapsz.

A feladatokat többször is megoldhatod, a szintek között szabadon lépegethatsz.

Ezzel a képernyőelemmel tudsz váltani. Mindig a képernyő alsó sorában találod meg.

A harmadik évfolyamon több program kezelését is megtanultad. Ezekből a legfontosabbakat megtalálod a *PC Peti 4.* program *Ismételjünk!* mappájában.

1. Indítsd el a *Gépeljünk!* alprogramot! Segítségével felfrissítheted tudásodat, és a billentyűzet kezelését újra gyakorolhatod.
Ahhoz, hogy a tanórákon ügyesen, gyorsan tudd megoldani a feladatokat, jól kell ismerned a billentyűzetet.

2. Írd le, mely billentyűk leütésével jelennek meg a különböző színű karakterek a monitoron!

Fekete: _____

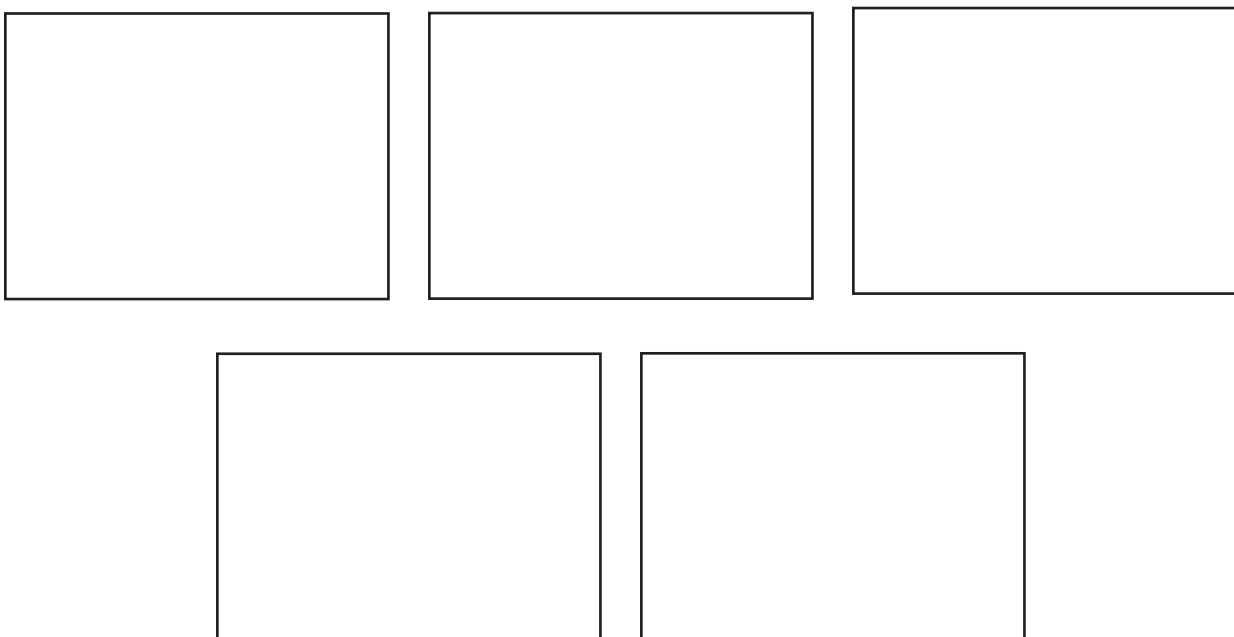
Zöld: _____

Piros: _____

3. Készíts egy animációt a legkedvesebb nyári élményedről! Ehhez használd a *Rajzfilm 1.* programot!

Ezt is megtalálod az *Ismételjünk!* mappában.
Készíts vázlatot!

Five empty rectangular boxes arranged in two rows: three in the top row and two in the bottom row, intended for drawing storyboard panels.

4. Mire használhatók az alábbi képernyőelemek?

Ismerkedj a számítógép működésével!

Rend az informatikateremben

1. Írd az állítások elé, hogy igaz vagy hamis (I, H)!

- _____ Az informatikaterembe csak a tanítód engedélyével szabad bemenni.
- _____ Az otthonról hozott játékprogrammal bármikor játszhat az órán.
- _____ A maradék tízóraidat megeheted a számítógép mellett.
- _____ A számítógépet a tanítód engedélyével kapcsolhatod be.
- _____ Ha probléma lép fel a számítógéped működésében, akkor egyedül megoldod.

Fontos tudnod!

A számítógép és a hozzá csatlakozó eszközök egy része is 220-230 V-os áramforrásból üzemeltethető, áramellátása innen biztosított.

Ezek a csatlakozók általában a falba épített, földelt konnektorok. Ezekbe kell bedugni a hálózati dugókat.

Ezekhez a csatlakozókhoz te nem nyúlhatsz! Balesetveszélyes!

Ha bármilyen rongálódást látsz ezekben a vezetékekben, azonnal szólnod kell a tanítódnak vagy felnőtteknek!

Tilos hozzányúlnod!

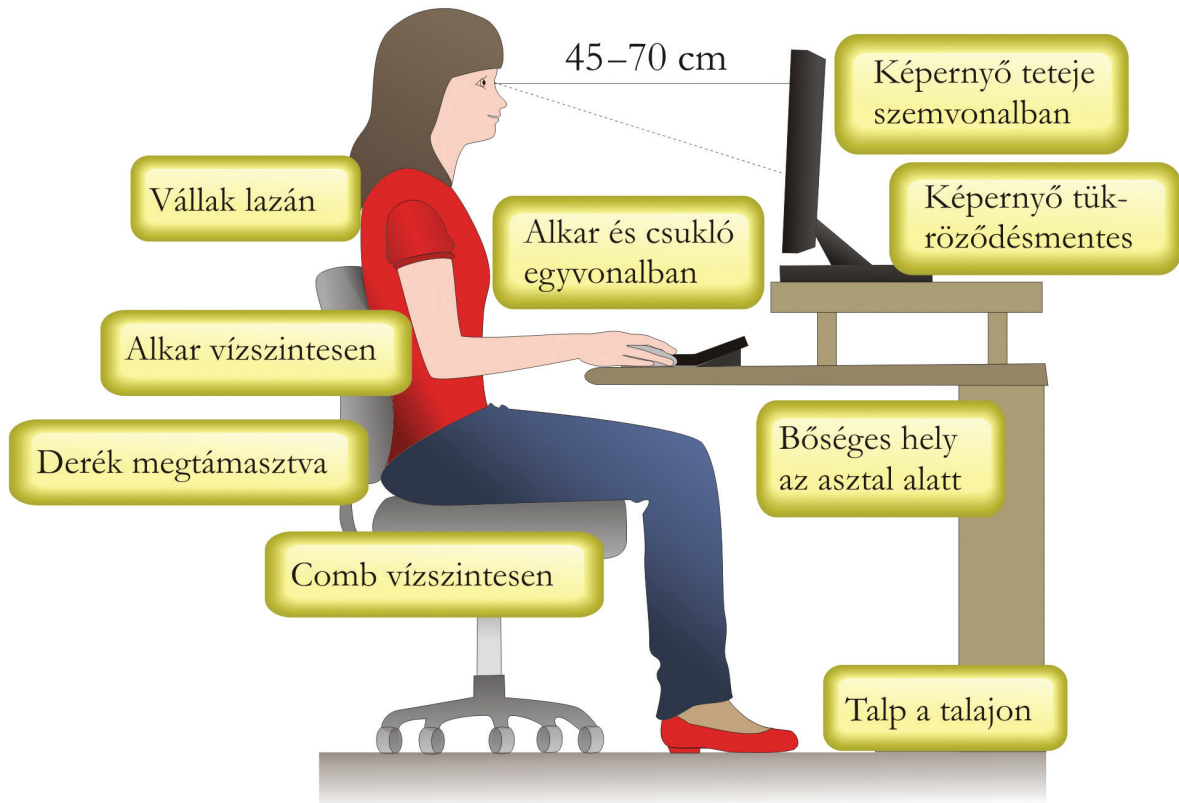
A képen látható a jól megoldott vezetékezés. A vezetékeket a padlózat alatt építették ki, a gépcsatlakozások az asztal alatt találhatók.

Fontos tudnod!

Amikor sokat ülsz a számítógéped előtt, figyelned kell a helyes testtartásra! Ha betartod az ábrán látható szabályokat, akkor nem sérül a gerinced.

Nagyon fontos, hogy mindig szemben ülj a monitorral, ne oldalról nézd!

2. Miért ül helytelenül a széken a kislány? Írd a kép mellé!

3. Gyakoroljátok a kényelmes, helyes testtartású ülést!

Gépkezelés

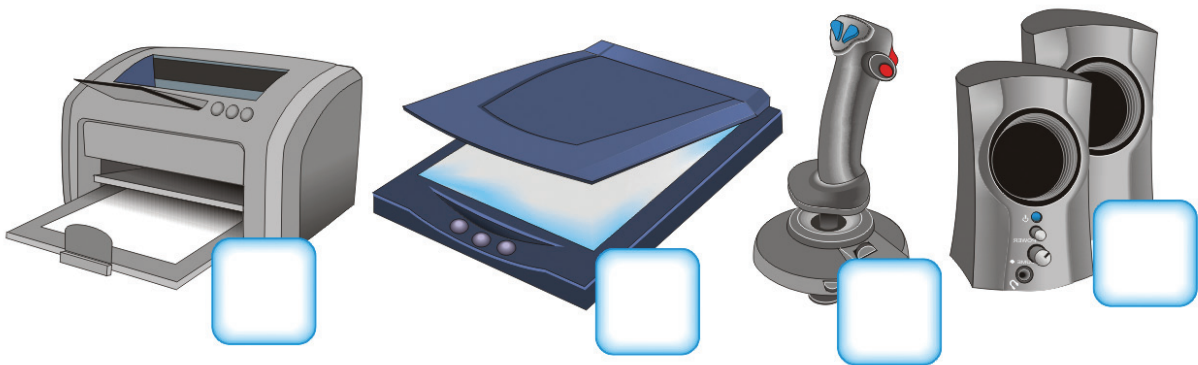
A számítógép felé adatokat közölsz. Erre leggyakrabban a billentyűzetet és az egeret használod.

1. Válaszd ki a 2. feladatnál látható eszközök közül azokat, amelyek még ezt a célt szolgálják! Pirossal színezd be a mellettük lévő négyzetet!

Az eszközök másik csoportját azok alkotják, amelyeken megjelennek az adatok, ezek lehetnek képek vagy hangok is.

Ezt a célt alapvetően a monitor szolgálja.

2. Színezd kékre azon eszközök mellett lévő négyzetet, amelyek még adatmegjelenítésre szolgálnak!

3. Melyik a kakukktojás? Húzd alá!

Egy bal egérekattintás, két jobb egérekattintás.

Egy jobb egérekattintás, két bal egérekattintás.

4. Írd a karakter mellé, hogy mely billentyűt vagy billentyűket kell lenyomnod ahhoz, hogy a monitoron megjelenjen a képe!

V	Shift + v	,		β	
d		§		8	
}		L		@	
%		?		>	
#		=		f	

Mit látsz a monitor képernyőjén?

Nézd meg a két képet!

Ugyanazt látod, csak a **b** jelű fel lett nagyítva.

Mindkét kép pontokból, pontosabban kis téglalapokból áll össze, amelyek eltérő színűek. Látsz például pirosat, szürkét, feketét.

A nagy képen tisztán kivehetőek ezek, a kis képen nem. Annyira picik, hogy szabad szemmel nem láthatóak.

a

b

Fontos tudnod!

A monitor képernyője is képpontokból áll össze.

Ha közelről nézed, látod is őket.

Minden képpont helyzete pontosan megadható, és mindegyikhez hozzárendelhető egy szín. Több mint 16 millió színárnyalat jeleníthető meg.

Képpont színe, színrendszerek, számok

Fontos tudnod!

A monitor képpontjai is különböző színekben jelennek meg. Attól függően, hogy melyek az alapszínek, amelyekből a keverékszínek előállíthatók, megkülönböztetünk színrendszereket.

A számítógépek monitorainál leggyakrabban az RGB színmódot használják.

RGB színmód:

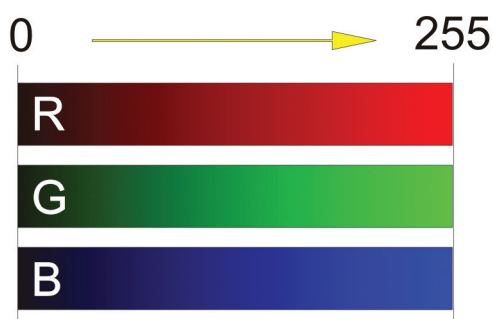
Három alapszínből indul ki. A betűk a színek angol elnevezésének kezdőbetűi.

R (Red): vörös

G (Green): zöld

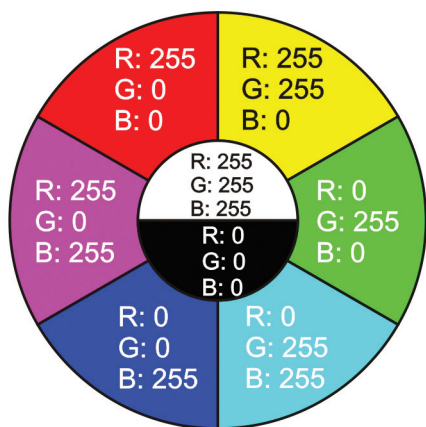
B (Blue): kék

Minden alapszín 256 különböző árnyalatban jelenhet meg, tehát ha számmal felírjuk, akkor 0-tól 255-ig kaphatunk értéket.

A 0 érték a fekete színt jelenti, a 255 a tiszta alapszínt.

Ebből következik, hogy az összes szín, amely egy képponthoz hozzárendelhető, az $256 \times 256 \times 256 = 16\,777\,216$ különböző árnyalat.

Ebben a színkörben alapszíneket és keverékszíneket látsz. A számok meghatározzák, hogy melyik alapszínből tevődnek össze a keverékszínek.

Ahogy változnak a számértékek, úgy változnak az árnyalatok.

Írd a számok mellé a képernyőn megjelenő színek neveit!

R: 255, G: 255, B: 255 _____ R: 255, G: 0, B: 255 _____

R: 0, G: 255, B: 0 _____ R: 0, G: 0, B: 255 _____

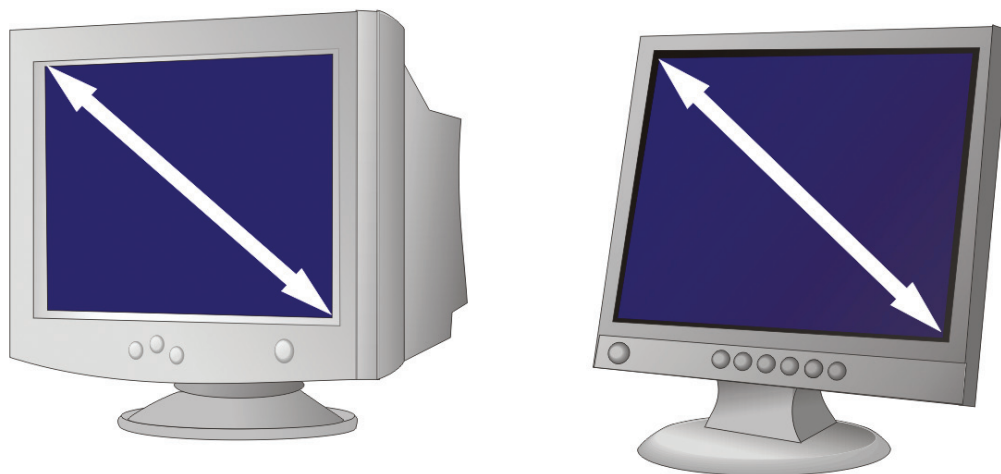
R: 255, G: 255, B: 0 _____ R: 0, G: 0, B: 0 _____

Természetesen más színrendszereket is használnak, így a nyomdaipari termékek előállításánál a CMYK színmódot alkalmazzák. Itt az alapszínek a cián, a bíbor, a sárga és a fekete.

Fontos tudnod!

A képernyőfelbontás megadja, hogy hány sorból és hány oszlopból tevődik össze a képernyő. Ha a felbontás 1024 x 768 képpont, akkor ez 1024 oszlopot és 768 sort jelent. A két szám szorzata adja az összes képpont számát. Minden képpont helye pontosan meghatározható.

A képernyő mérete

Fontos tudnod!

A képernyő méretét a bal felső és a jobb alsó sarkot összekötő átló adja meg. Mértékegysége a coll, jele: ". A 15" méretű képernyő átlója körülbelül 38 cm.

1. Melyik felbontáshoz tartozó képpont lesz nagyobb? Karikázd be a betűjelét!
Ha a monitor felbontása
a) 640 x 480,
b) 1024 x 768.
2. Mekkora képátmérőjű a te monitorod, amin az iskolában vagy otthon dolgozol?

Mérd meg!

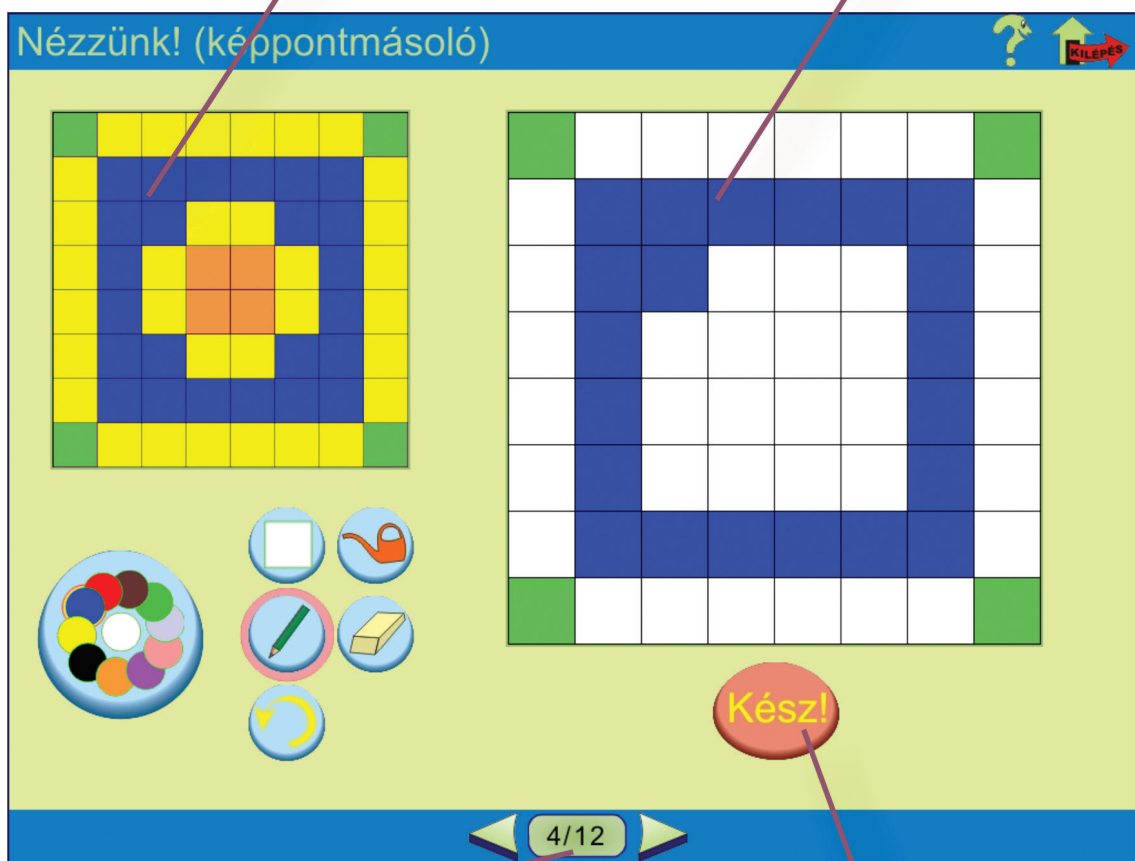
Játék a képpontokkal

Indítsd el a *Nézzünk!* program *Képpontmásoló* alprogramját!

Ezt a képernyőt fogod látni. Rajzold meg a feladatokat! Szabadon válogathatsz, nem kell sorban haladnod.

Minta. Ezt másold le!
Különböző felbontású képeket kell átmásolnod.
(8 x 8, 16 x 16, 32 x 32)

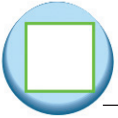
Rajzterület.
Felbontása megegyezik a minta felbontásával.

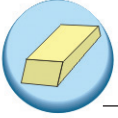

Lépegetés a feladatok között.
Többször is rajzolhatsz egyet.
Nem szükséges sorban haladnod.

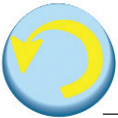
Amikor úgy gondolsz, hogy elkészültél,
kattints a gombra!
Ha nem tökéletes, akkor visszakapod a feladatot.
Különböztet gratulál, és továbbléphetesz.

A képernyő bal sarkában látható gombokat már ismered. Írd melléjük, mire használhatod őket!

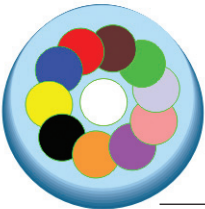

1. Írd az állítások mellé, hogy igaz vagy hamis!

Ha nagy a felbontása a rajznak, akkor csak egyszerű ábra rajzolható bele. _____

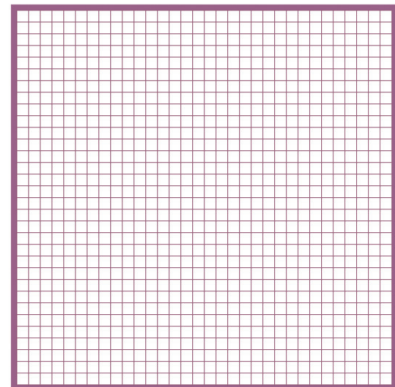
Ha kicsi a felbontása a rajznak, akkor csak egyszerű ábra rajzolható bele. _____

Nagy felbontású a rajz, ha sok képpontból áll. _____

Kis felbontású a rajz, ha sok képpontból áll. _____

2. 32 x 32 képkockát látsz.

Rajzold bele a 16 x 16 és a 8 x 8 képkockát!

Fejezd be a mondatot!

Ha a képpont mérete nem változik, akkor a felbontás változásával a _____

Fantáziálj!

Indítsd el a *Nézzünk!* program *Fantázia* alprogramját!

Szabadon tervezhetsz rajzokat.

A rajzterület felbontását az alsó sávban lévő nyilakkal tudod változtatni.

8 x 8, 16 x 16 és 32 x 32 képkocka közül választhatsz.

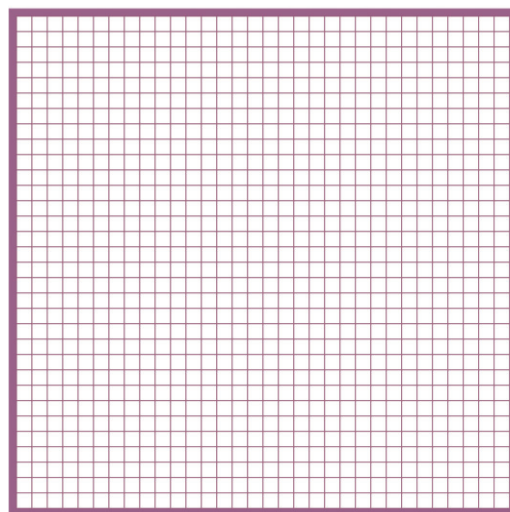
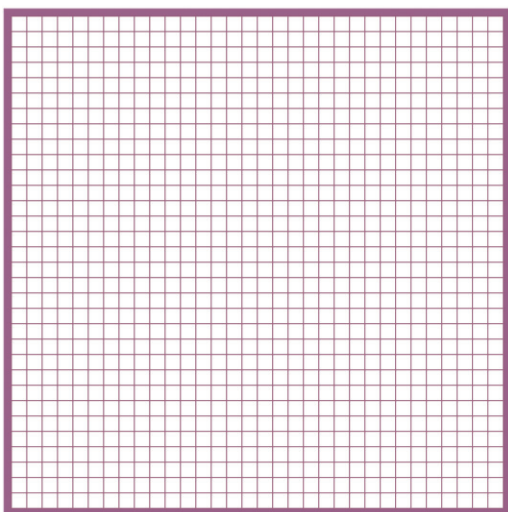
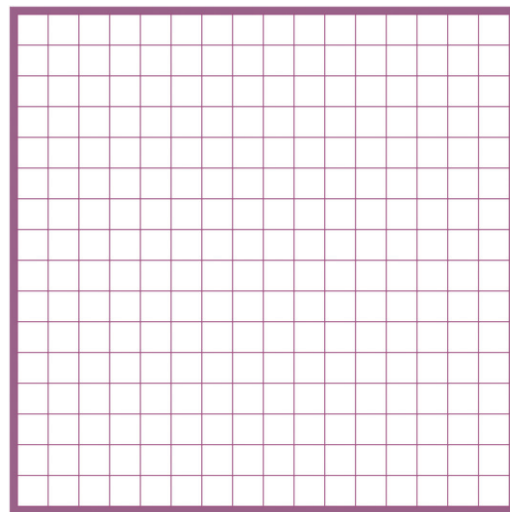
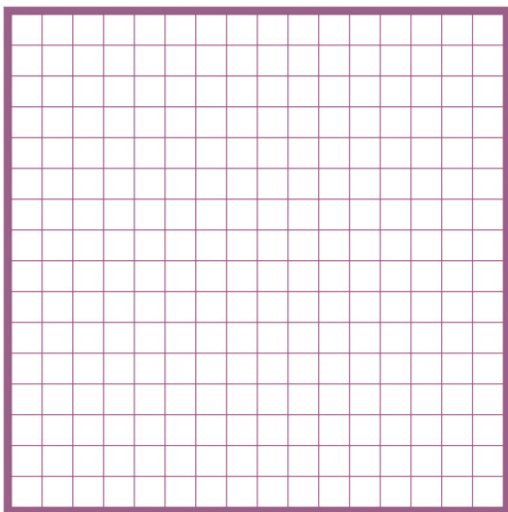
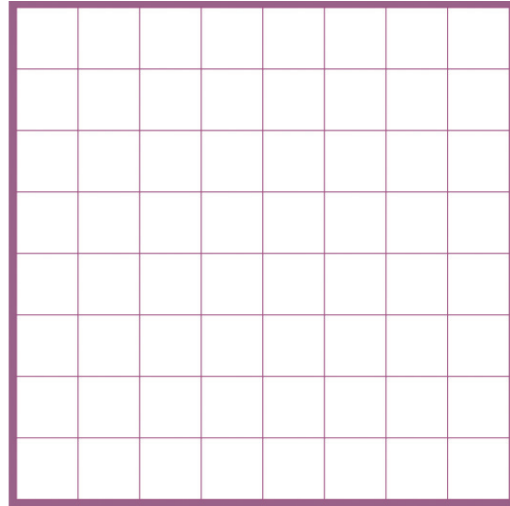
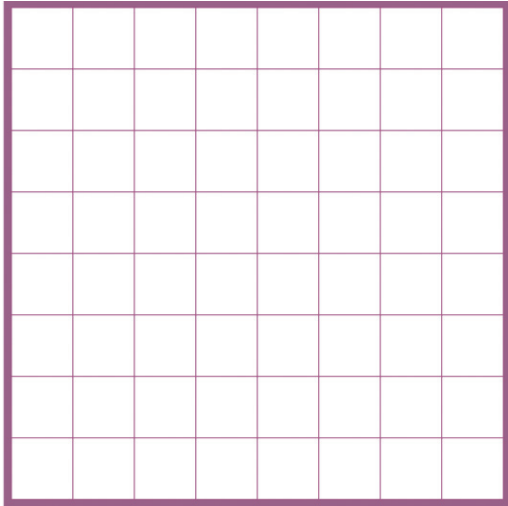

Ebben a négyzetben látod azt a rajzot, amit éppen rajzolsz.

Itt megjelennek a már elkészült rajzaid, amelyek kilépéskor elvesznek.

Mielőtt a gépen dolgozol, tervezd meg az ábrákat!

Fontos tudnod!

A monitor képernyőjén látható kép változik. Azonos idő elteltével a képpontok felülíródnak. Ez az idő sokkal kevesebb egy másodpercnél. Ha elég sűrűn frissül a képernyő, akkor ezt a szemünk már nem is tudja érzékelni.

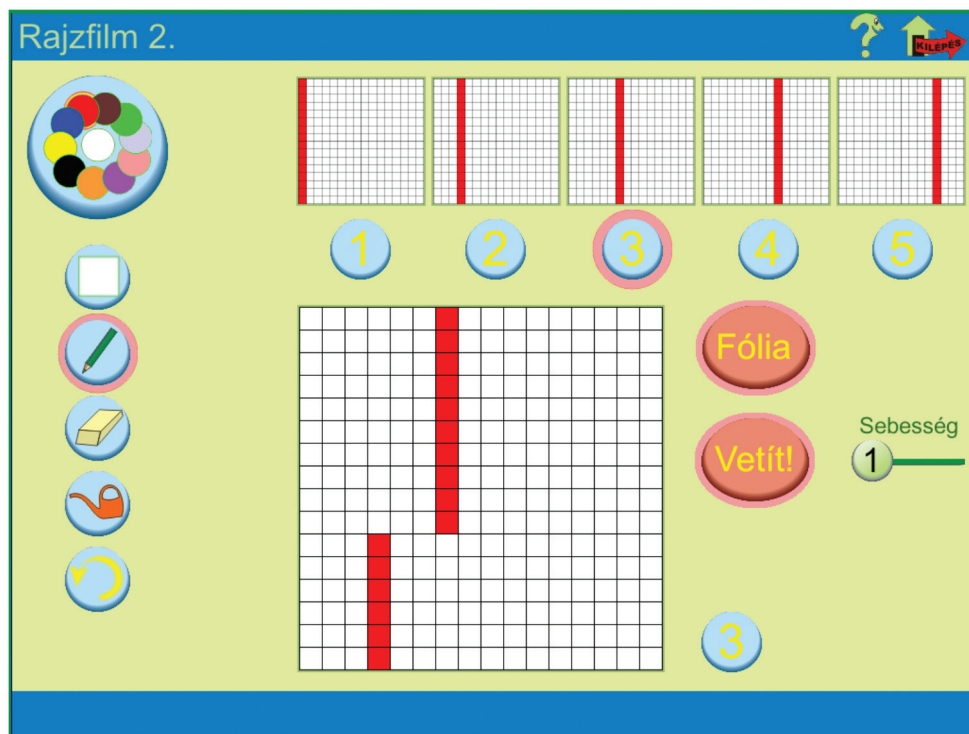
A frissítés soronként, képpontonként történik.

Készíts rajzfilmet!

Indítsd el a *Rajzfilm 2.* programot!

Hasonlóan a *Rajzfilm 1.* programhoz itt is 5 diát tudsz rajzolni, de a rajzoláshoz a *Fantázia* alprogram 16 x 16 felbontású rajzterületét használhatod.

A vetítés során soronként, képpontonként rajzolódnak át a képek úgy, ahogy a monitor is működik.

Jelöld nyilakkal a rajzterületen, hogy milyen irányokban rajzolódnak át a képpontok!

1. Készítsd el az alábbi egyszerű animációt!

A kiválasztott diákon elkészítéd a rajzokat. Használd a „Fólia” gombot! Ha hibáztál, akkor vagy a radírt használd, vagy a ceruza színét váltsd háttérszínűre! A radír mindig fehérre törli a színt. Az utolsó műveletet vissza is vonhatod.

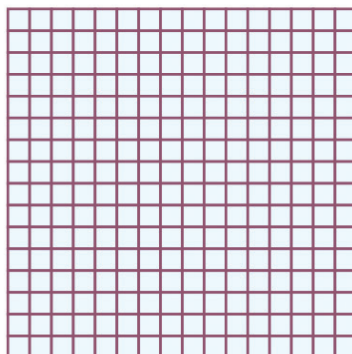
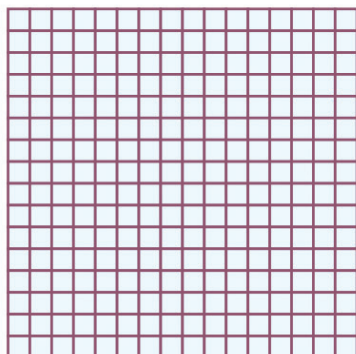
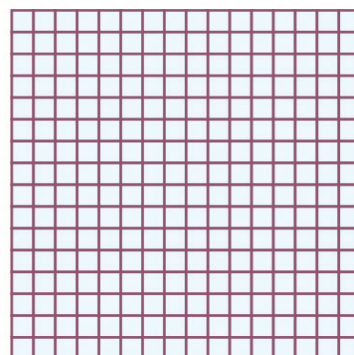
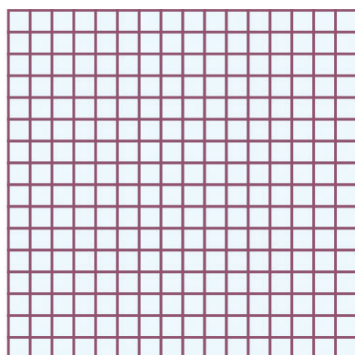
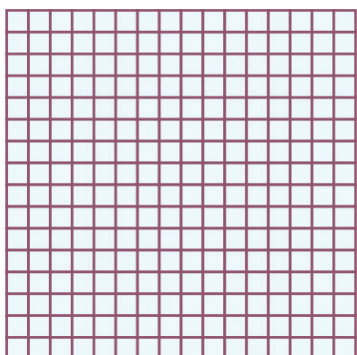
1. 2. 3. 4. 5.

Ha vonallal körülhatárolt, zárt felület keletkezik, akkor ennek színezésére használd a „Festékes kanna” gombot! Ezen az ábrán a sárga és a világoskék rész is ilyen terület.

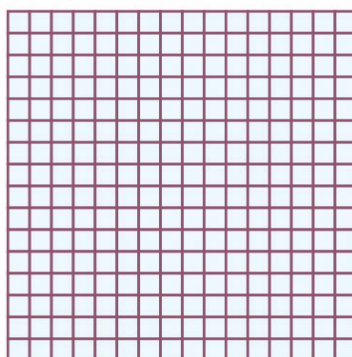
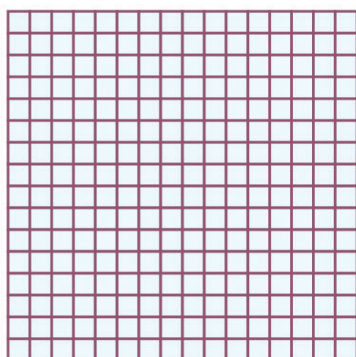
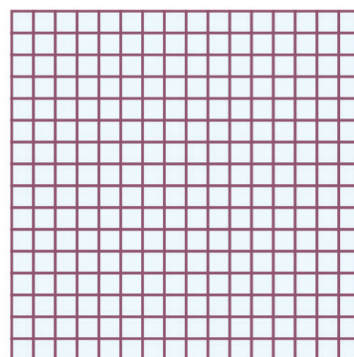
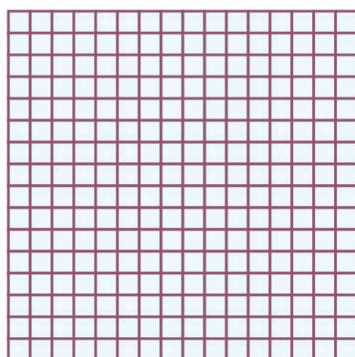
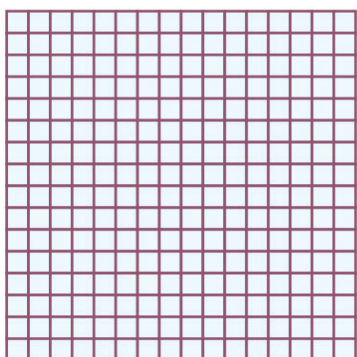
2. Készíts animációt, amiben egy függőleges vonal a rajz bal oldalától eljut a jobb oldalig! A mintaképernyőn ezt a feladatot látod. Figyeld meg a mozgást! Mikor nem törik meg a vonal vetítés közben?

Módosítsd a rajzokat ennek megfelelően!

3. Készíts rajzfilmet, amely bemutatja, ahogy csepeg a jégcsap!
Készíts vázlatot!

4. Készíts olyan animációt, amelyben a pohárból elfogy az innivaló!

Fontos tudnod!

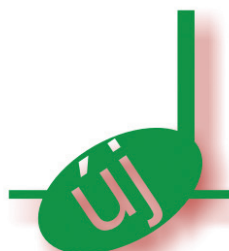
A számítógép az előre beprogramozott adatokat tudja értelmezni. Amikor utasítást adsz, akkor a legegyszerűbb és legegyszerűbb módon kell ezt tenned.

Előre gyártott párbeszédpanelek segítenek téged ebben.

Párbeszédpanelek

Parancsgombok

Ha rákattintasz, akkor egy parancs hajtódik végre. Alakja változatos lehet.

Választó gombok

Két vagy több beállítás közül választhatsz.

Mindig csak egy gombot tudsz kijelölni.

- golya
- gója
- goja
- gólya

Jelölő négyzetek

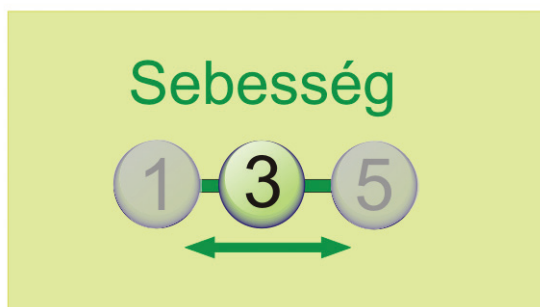
A felsorolt beállításokból választhatsz, egyszerre többet is. A pipa mutatja a kijelölést. A kijelölést a pipára való kattintással tudod megszüntetni.

körte szó jelentése

- gyümölcs
- madár
- evőeszköz
- izzó

Csúszkák

Előre beállított értékek között tudsz váltani úgy, hogy húzod a gombot a csúszkán.

Listák

Előre meghatározott listából tudsz választani. Ha nem fér el az összes beállítás, akkor a gördítősávval válnak láthatóvá.

Egérkattintással választhatsz a listából.

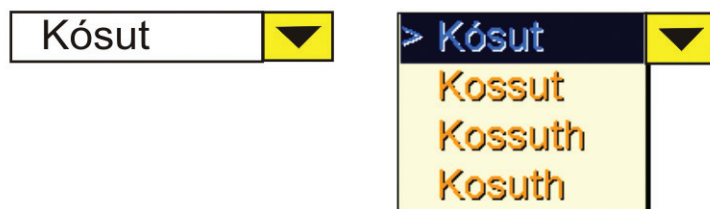

Legördülő listák

Két módon láthatod őket. Bezárt és nyitott állapotban.

Ha zárt, akkor csak a kiválasztott beállítást látod.

Kinyílik a lista, ha a lefelé mutató háromszögre kattintasz. Egérekattintással választhatsz a listából.

Beviteli mezők

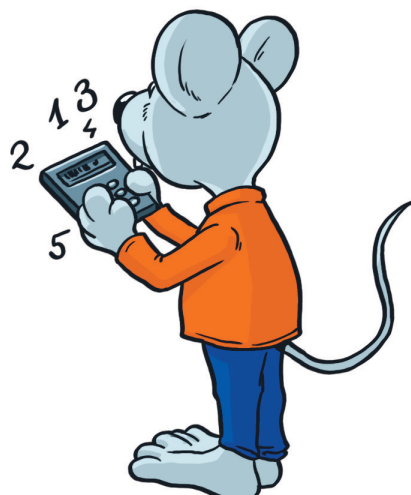
Írni tudsz ebbe a mezőbe.

Már mentett szövegeket tudsz pontosan begépelni.

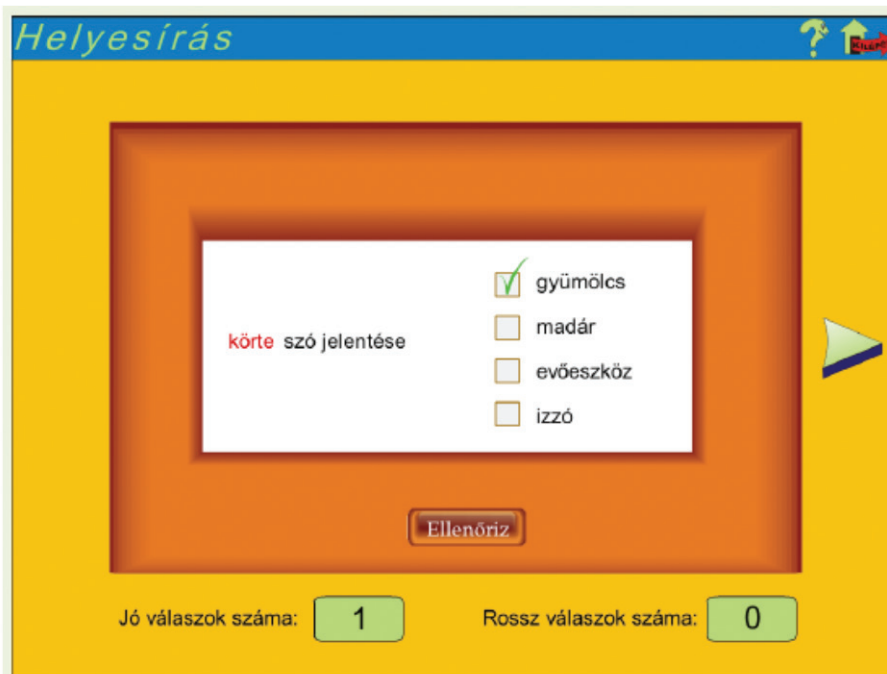
Számláló

A számok pontos értékét tudod beállítani. A két nyíl egyenként lépteti az értéket lefelé, illetve felfelé. Ha tudod pontosan a számot, be tudod írni a beviteli mezőbe.

A párbeszédpanelek használatát gyakorolhatod, ha elindítod a *PC Peti 4. Párbeszéd* programját.

Két pálya is rendelkezésedre áll, hogy válaszolj a teszt kérdéseire.

1. Mikor melyik párbeszédpanelt használnád?

Számot kell beállítanod. _____

Látszódik a kiválasztott szín neve, de te másikat választanál a listából. _____

Választanod kell, hogy alul, felül, fent vagy lent legyen a jelölés. _____

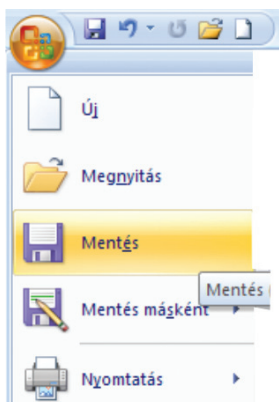
Színek közül ki kell választanod a neked tetszőt. Több is lehet. _____

Beírod a keresendő szót. _____

Használd a számítógépet!

Dokumentum mentése, megnyitása, nyomtatás

A Word 2007 program ikonjait látod, ha rákattintasz az Office gombra. A gombok mellett olvashatod, hogy milyen utasítás hajtódik végre, ha rájuk kattintasz.

Ha régebbi szövegszerkesztő programot használsz, ezeket a gombokat kicsit más formában találod meg.

Keresd meg őket az eszköztárban!

Melyik menüpont alatt találod még meg ezeket a gombokat?

1. Nyiss meg egy új dokumentumot!
Melyik gombra kattintasz? Rajzold le az „Új” ikont!

- a) A következő szöveget írd be!

Medvecukor, marcipán,
mézes málé, Marcikám!
Ha kimondod „m” nélkül,
elviheted emlékül.

Az „m” betűvel kezdődő szavak legyenek Kristen ITC típusúak és 20 pt nagyságúak!
A szövegben lévő írásjelek legyenek piros színűek!
A szöveg többi része Arial típusú legyen, dőlt stílusú és 14 pt nagyságú!

- b) Mentsd el a dokumentumot! Rajzold le a „Mentés” ikont!
Beszéljétek meg a bejelentkező ablak kezelését!
A dokumentum neve legyen: **vásári kikiáltó!**

- c) Zárd be a dokumentumot!

Írj legalább két megoldást, hogyan teheted ezt meg! _____

- d) Nyisd meg az előbb bezárt dokumentumot!
Rajzold le a „Megnyitás” ikont!

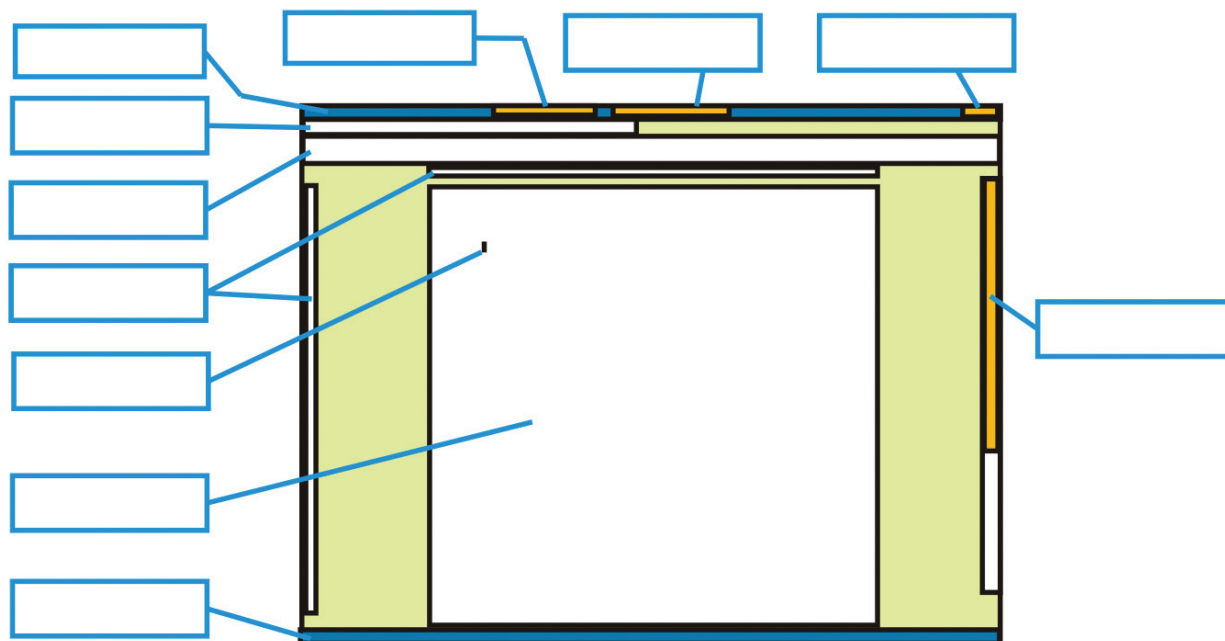
Milyen nevű dokumentumot keresel? _____

- e) Nyomtasd ki a dokumentumot! Rajzold le a „Nyomtatás” ikont!

Fontos tudnod!

Ezeket a műveleteket egyedül még nem hajthatod végre. Mindig kérd tanítód segítségét, irányítását!

2. A bejelentkező képernyő vázlatos rajzát látod. Nevezd meg a részeit!

3. Gépeld be a következő szöveget! Figyelj a betűtípusra és a formázásra!

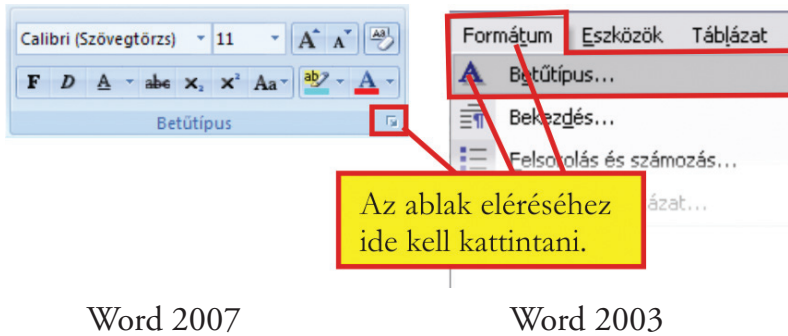
„Víg úrfiak, **lenge** lányok,
olcsó árukat kínálok!
Van tükrös szív, **cifra** kanál,
Gyömbér-kalács *halomban áll!*”

4. Az eddig tanult betűformázásokkal nem lehet a következő szöveget elkészíteni. Zöld színnel keretezd be azokat a részeket, amelyeknek már ismered a formázását, pirossal azokat, amelyeket még nem tudsz megoldani!

Szekerendi, **villá**ndi,
szököm árkon, **ugrá**ndi,
nádi **bika**, náhurdi,
vízi gág', **hicsá**ndi
(B é k a)

Betűtípus ablak

Az ablak megnyitása a szövegszerkesztő programokban eltérő.

Word 2007

Word 2003

Az ablak kezelése mindkét programban megegyezik.

Fülek
Kattintással tudsz váltani a lapok között.

Betűméret
Gördítősávval az egész listát megnézheted.

Betűstílus
A listából kiválasztható.

Betűtípus
Gördítősávval az egész listát megnézheted.

Ha van aláhúzás, akkor a szín is aktívva válik.

Betűszín
A legördülő listából kiválaszthatod a színeket.

Formázási effektusok
Egyszerre többet is kijelölhetsz.

A térköz mértéke a karakterek közötti távolságot adja meg. Lehet ritkított és sűrített.

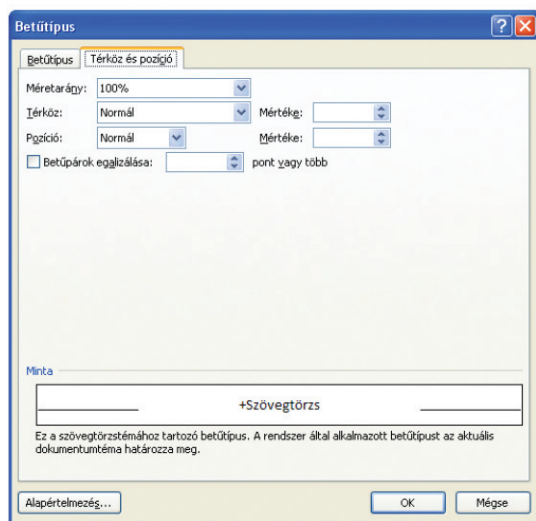
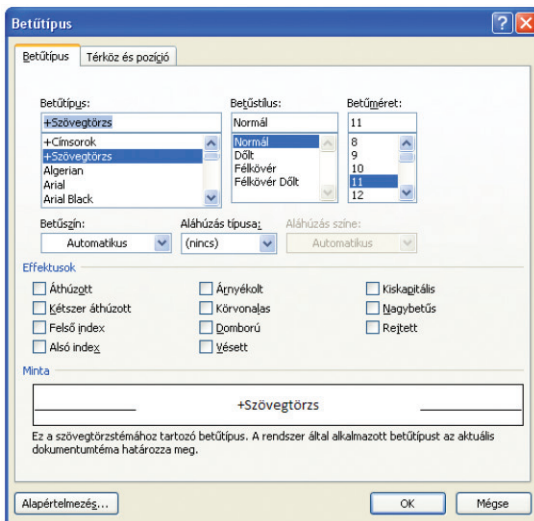
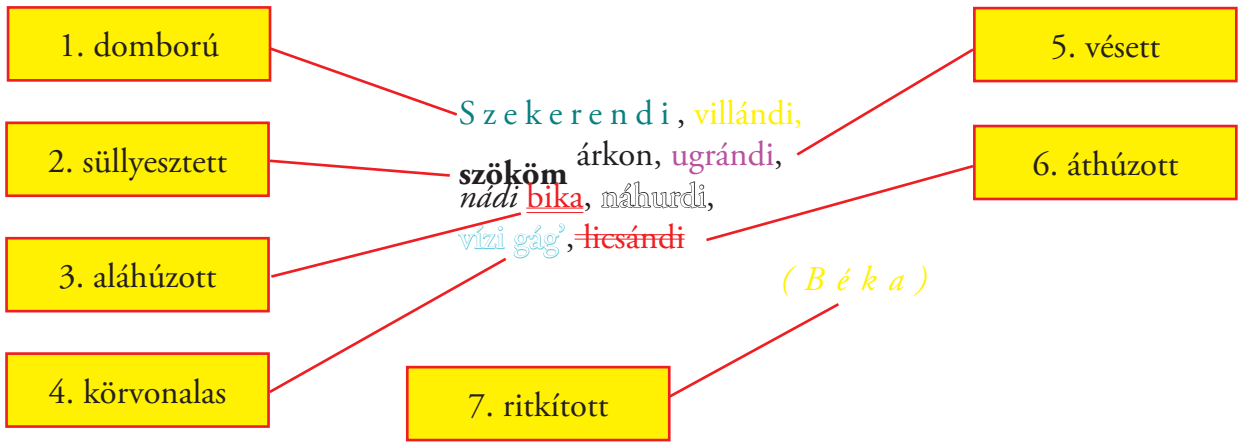
A pozíció a karakter függőleges helyzetét adja meg. Lehet emelt és süllyesztett.

Minta. Itt látható a formázás eredménye.

OK gomb: az utasításokat elfogadtad.

Mégse gomb: az utasításokat elvetted.

1. Keresd meg az ablakokban a formázásokhoz tartozó párbeszédelemeket! Írd a számokat melléjük!

2. Gépeld be a szócsoportokat változatlanul, formázva! Húzd át a kakukktojásokat!

hattyú, cinege, vércse, hangya

játszók, hal, fekszik, ugrál

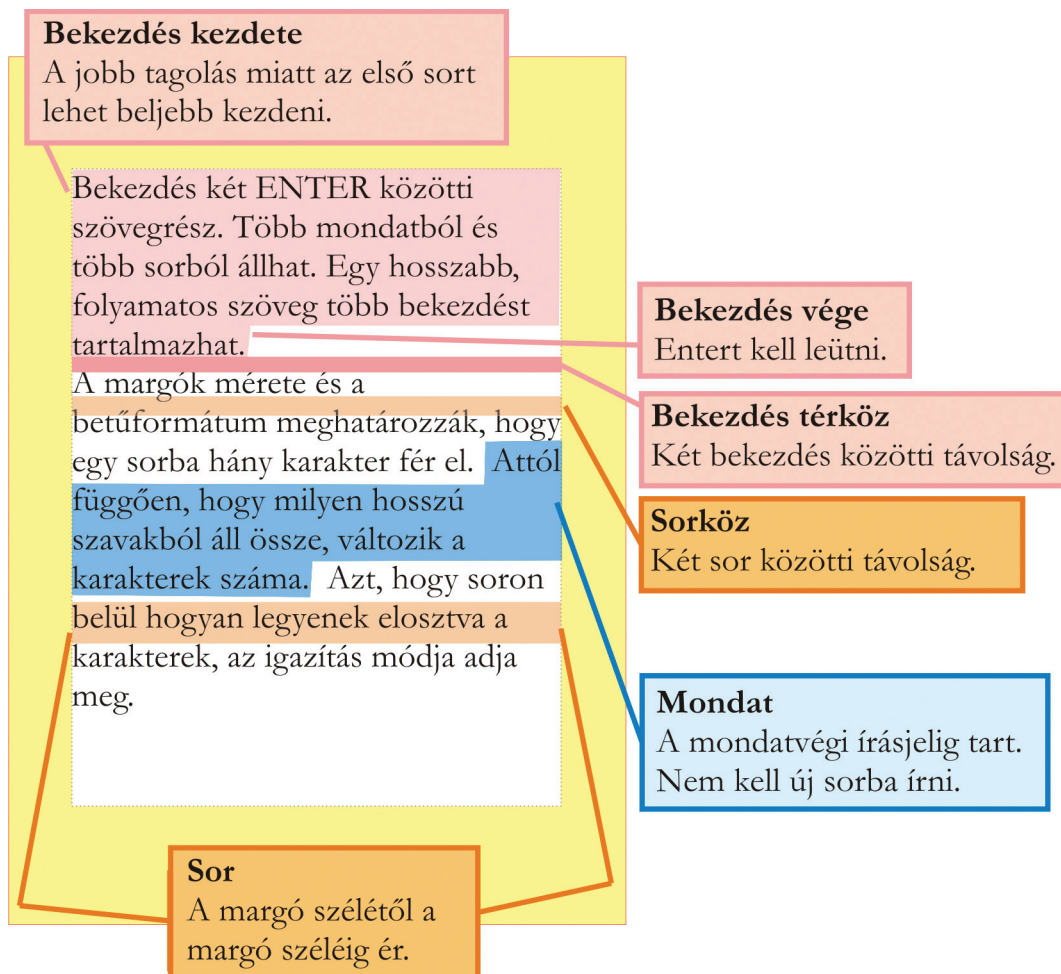
Balaton, Pécs, Tisza, Béla

Bekezdünk!

Fontos tudnod!

A bekezdések formázásáról.

1. Válaszolj a kérdésekre!

A légzés: A növények a leveleiken keresztül lélegeznek, ezt nem tudod érzékelni. A közvetlen környezetben élő állatok légzését és a saját légzésedet már meg tapasztalhattad. Az emlősállatok és az emberek is tüdővel lélegeznek, a halak kopolytúval, a rovarok egy része a testüket behálózó légcsövekkel.

Hány bekezdésből áll a szöveg? _____

Hány mondat található a szövegben összesen? _____

Hány karakter van a második sorban és hány a harmadikban? _____

Ha megnöveljük a betűméretet, hogyan változik a karakterek száma soronként? _____

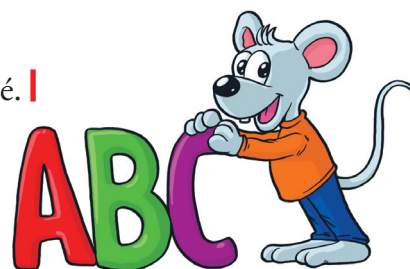
Bekezdés igazítása

Balra igazított szöveg

Minden sor a bal margónál kezdődik, a sor vége annál a szónál van, amely még elválasztás nélkül kifér.

A bekezdés jobb széle egyenetlen lesz.

| Az aratás utolsó napja ünnep volt. Az aratók |
| ünnepélyes menetben, énekelve vonultak a gazda elé. |
| Az viszontzásul vendégül látta őket. |

Jobbra igazított szöveg

Minden sor a jobb margónál végződik, a bal oldal egyenetlen marad.

| Az aratás utolsó napja ünnep volt. Az aratók ünnepélyes |
| menetben, énekelve vonultak a gazda elé. Az viszontzásul |
| vendégül látta őket. |

Középre igazított szöveg

A szöveg a sor közepéhez igazított, így az eleje és a vége is hullámos lesz. Szimmetrikus lesz a szöveg írásképe.

| Az aratás utolsó napja |ünnep volt. Az aratók |
|ünnepélyes menetben, énekelve vonultak a gazda elé. |
| Az viszontzásul |vendégül látta őket. |

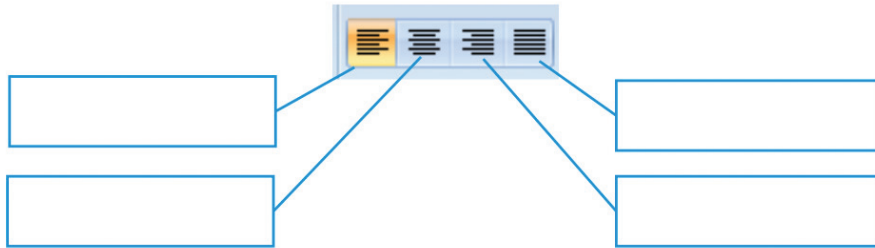
Sorkizárt igazítás

Mind a sor eleje, mind a sor vége a margóig ér. Egyenes a bekezdés mindkét széle. A betűközök mérete változik.

| Az aratás utolsó napja ünnep volt. Az aratók ünnepélyes |
| menetben, énekelve vonultak a gazda elé. Az viszontzásul |
| vendégül látta őket. |

Gombok az eszköztáron

2. Írd a téglalapokba az igazítások neveit!

Sorköz, bekezdés térköz

Sorköz beállítás gomb az eszköztáron. Kattintással lehet kiválasztani. Választani lehet az előre beírt értékek közül, vagy a „Sorközbeállítások” sorra kattintva előhívható a párbeszéd ablak, ahol még pontosabban beállítható az érték.

A Word 2007 programban alapmértékkel változtatható a bekezdés térköze ebből a listából is..

A bekezdés térköz pontos értékre állítható be. A mintaablakban követhető a változás.

A legördülő listából lehet kiválasztani a lehetőségeket. **Legalább:** adott érték felett lesz a sorköz. Az érték pontosan beállítható. **Pontosan:** a pontban megadott érték lesz a sorköz. **Többszörös:** kiválasztásánál a szorzó értékét lehet beállítani.

3. Gépeld be a szöveget az alábbi formázások figyelembevételével!

A feketerigó a lakóhelyek környezetében is költ, mivel innen hiányoznak a természetes ellenségei.
Legfeljebb a macskák fognak el belőlük néhányat.

Térköz bekezdés után 18 pt

Az eredeti élőhelye a lombhullató erdő. A gyepszínten, az avaron élő rovarokkal, lárvákkal, pókokkal, gilisztákkal, csigákkal táplálkozik. Megeszi a magvakat, terméseket is.

*Sorköz
dupla*

Fészket a cserjék sűrű ágai közé rakja, évente kétszer-háromszor is költ.

Az erdőben élő rigók télen délre, a Földközi-tenger környékére költöznek. A településen élők nem költöznek el.

Első bekezdés jobbra zárt.

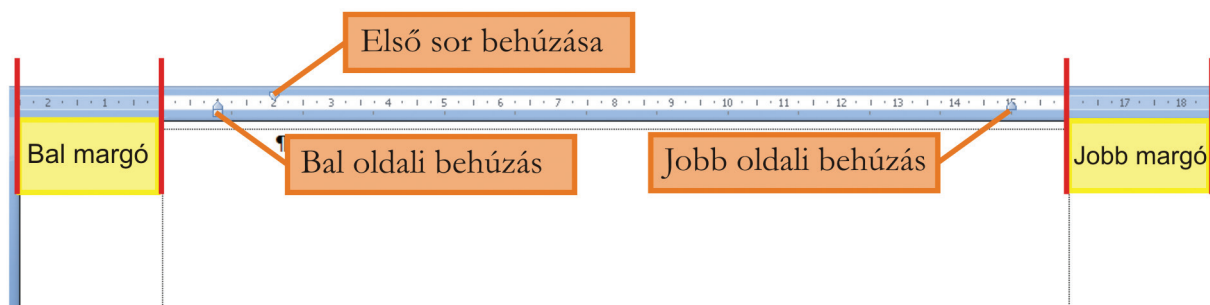
Negyedik bekezdés betűtípusa SnapITC, mérete 14 pt.

Hány bekezdésből áll a szöveg? _____

Hány mondatból áll a szöveg? _____

Margó beállítása, behúzása

Vízszintes vonalzó használata

Fontos tudnod!

A vonalzón milliméteres beosztás található. A bal margó kezdeténél van a 0. A margók színe eltérő a vonalzón. A margó mérete megváltoztatható, ha a két szín találkozásánál – ahol az egérkurzor alakja kettős nyíllá (↔) változik – kattintunk, és lenyomott egérgombbal elhúzzuk az egérrel.

Behúzások

Bal oldali és jobb oldali behúzás

A behúzással megváltoztatható a bekezdés távolsága a lap szélétől úgy, hogy a margó nem változik.

A vonalzón lévő kis alakzatokra kattintva, lenyomott egérgombbal húzva lehet változtatni a mértéket.

Ha a bal oldalon a téglalapra kattintunk, akkor együtt mozognak a háromszögek. A háromszögekre kattintva külön lehet a helyüket beállítani.

1. Olvasd le, hogy a te vonalzódon hány milliméteres a margó!

Hány centiméter a papír azon felülete, amire írsz? _____

Hány centiméteres a vonalzó? _____

Hol kezdődik az ábrán a bekezdés? _____

Hol van az ábrán a bekezdés vége? _____

Hány centiméterrel van beljebb a bekezdés első sora, mint a bekezdés kezdete? _____

2. Állítsd be a vonalzón a következő értékeket!

A bal margó: 4 cm.

A jobb margó: 5 cm.

A bal oldali behúzás: 5 cm az első sor behúzása nem eltérő.

A jobb oldali behúzás: 6 cm.

Jelöld a vonalzón a beállításokat! A téglalapokba írd be a számokat a feladatnak megfelelően! Színezd kékre a margókat!

3. Állítsd be a vonalzón a következő értékeket!

A bal margó: 2 cm.

A jobb margó: 3 cm.

A bal oldali behúzás: 2 cm.

Az első sor behúzása: 3 cm.

A jobb oldali behúzás: 0 cm.

Jelöld a vonalzón a beállításokat! Írd be a téglalapokba a számokat a feladatnak megfelelően! Színezd kékre a margókat!

4. Gépeld be az alábbi szöveget, majd végezd el a formázásokat!

A menyét

A menyét 20 cm hosszúságú, ragadozó emlősállat. Fűves területeken, szántóföldeken, lakóhelyek környékén is találkozhatunk vele. Testfelépítése, életmódja a pockok vadászatahoz alkalmazkodott. A vékony, karcsú ragadozó a járatokban is követi zsákmányát. Télen kizárólag pockokkal táplálkozik.

Tavasszal hozza világra 4-6 kölykét. Ha táplálékhiány van, akkor évente kétszer ellik.

(Horváth Miklós – Szentirmainé Brecksok Mária: *Környezetismeret a 4. osztály és a 10 évesek számára*, 111. oldal)

Mindkét margó 3 cm legyen!

A cím legyen középre zárt, 20 pt nagyságú és Broadwai típusú!

A térköz a cím alatt 24 pt.

Az első bekezdés legyen sorkizárt, az első sor behúzása 2 cm, a sorköz 1,5, a betűméret 13 pt, a típusa Garamond! A menyét szó legyen félkövér!

A második bekezdés balra zárt, a térköz előtte 12 pt, a betűméret 16 pt, a típusa Tahoma.

A zárójelben lévő szöveg jobbra zárt, 8 pt nagyságú és dőlt, a betűtípus Garamond.

A szöveg betűszíne zöld, háttérszíne világoszürke.

5. Gépeld be az alábbi szöveget, majd végezd el a formázásokat!

Bambi készségesen az anyja mellé telepedett, odasimult hozzá, és az elmesélte, hogy a fák nem lesznek mindig zöldek, hogy a napfény és a meleg elenyészik. És akkor hideg lesz, a levelek megsárgulnak, és lassan lehullanak.

Bambi még szorosabban simult anyjához.

Körös-körül csend volt, csak a levegő sistergett a dél hevében. És Bambi elaludt.

(Felix Salten nyomán)

A bal margó legyen 5 cm, a jobb margó 6 cm!

Az első sorok behúzása 2 cm.

A szöveg legyen sorkizárt, a zárójelben lévő jobbra zárt!

A Bambi szó mindig legyen barna színű, 16 pt nagyságú és Snap ITC típusú!

Az igék kék színűek, 20 pt nagyságúak, Tahoma típusúak és félkövérek.

A sorköz a teljes szövegben „Legalább” 15 pt.

A zárójelben lévő szöveg dőlt stílusú, 8 pt nagyságú és

Garamond típusú.

6. Milyen heted volt?

Napokra lebontva készíts egy dokumentumot, amelyben ezt szemlélteted!

Jókedvű

Dühös

Szerelmes

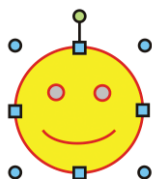
Közömbös

Rosszkedvű

Fontos tudnod!

Ha alakzatokra, képekre rákattintasz, kijelöltté válnak. Ilyenkor megjelennek a fogópárok.

Ha a négyzetre kattintasz egy, ha a körre, akkor két irányba tudod növelni az alakzat méretét.

Ha jobb egérgombbal rákattintasz a kijelölt alakzatra, akkor megjelenik egy lista, amiből ki tudod választani az „Alakzatok formázása” almenüt. Itt tudod a kitöltést és a vonalszínt beállítani.

Bátran gyakorolj, mielőtt elkezded a feladat megoldását!

A végleges dokumentumod így nézzen ki!

Az első sorba középre zárva a nevedet írd csupa nagybetűvel! Bohókás betűtípust válassz, olyat, ami neked tetszik! A színe legyen piros, mérete 20 pt!

A vonalzón a behúzás mértéke 3 cm legyen!

A betűformázások feleljenek meg a napi hangulatodnak!

Minden nap után „Szúrj be” egy „Alakzatot”!

Ha lehetséges, nyomtasd ki a dokumentumot!

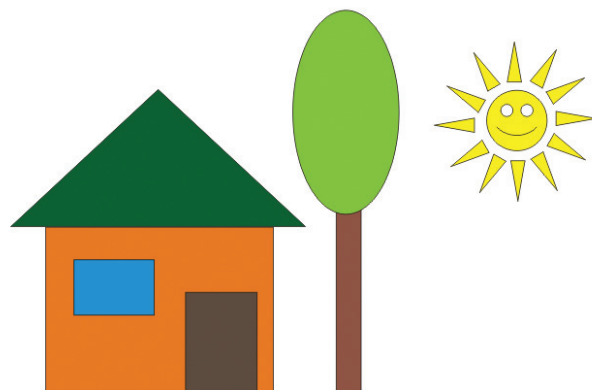
7. Készítsd el az alábbi meghívót!

A tortát alakzatok beszúrásával meg tudod rajzolni. Figyelj a sorrendjükre!

Milyen alakzatokat használtál fel? Írd le a nevüket!

8. Rajzolj egy házat alakzatok segítségével!
Álljon mellette egy fa, és süssön a nap!
Írd a kép alá: „Az én rajzom”!

Adattáblák, lekérdezések

1. Készíts adattáblát az adatok szétválogatásával!

14; kézilabdameccs; sötét szoknya és fehér blúz; 24; ünnepi ruha; szeptember; tanévnyitó; november; sportfelszerelés; december; október; karácsony; 1

Sorszám	Alkalom	Hónap	Nap	Öltözet
1.				
2.				
3.				
4.				

Fontos tudnod!

Vannak olyan adattáblák, amelyek két vagy több külön táblázatból állnak, mert az adatokat nem lehet összerendezni egybe. Ezek a táblázatok összetartoznak, de külön csoportosított adatokat tartalmaznak. Erre példa az alábbi menetrend, amely egymást kiegészítő táblázatokból áll.

2. A Budapesten közlekedő földalatti vasút menetrendjét látod. Válaszolj a kérdésekre!

Járatsűrűség, illetve indulási időpontok a Mexikói úttól

MEGÁLLÓHELYEK:	menetidő percben
Mexikói út	-
Széchenyi fürdő	2
Hősök tere	3
Baiza utca	4
Kodály körönd	5
Vörösmarty utca	6
Oktogon	7
Opera	8
Bajcsy-Zsilinszky út	9
Deák Ferenc tér	10
Vörösmarty tér	11

óra hours	munkanapokon on weekdays	szombaton on Saturdays	vasárnap on Sundays
4-5	4.36 4.46 4.56	4.36 4.46 4.56	4.36 4.46 4.56
5-6	5.06 5.16, 5 perc	5.06 5.16 5.26 5.36 5.46, 5.56	5.06 5.16 5.26 5.36 5.46 5.56
6-7	2-4 perc	6.06 6.16 6.26 6.36 6.46, 5 perc	6.06 6.16 6.26 6.36 6.46 6.56
7-8	1-2 perc	5 perc	7.06 7.16 7.26 7.36 7.46 7.56
8-9	1-3 perc	3-5 perc	8.06 8.16, 5 perc
9-10	2-3 perc	3-4 perc	3-4 perc
10-11	3 perc	3 perc	3 perc
11-12	3 perc	3 perc	3 perc
12-13	2-3 perc	3 perc	3 perc
13-14	2-3 perc	3 perc	3 perc
14-15	2 perc	3 perc	3 perc
15-16	1-2 perc	3 perc	3 perc
16-17	1-2 perc	3 perc	3 perc
17-18	1-2 perc	3 perc	3 perc
18-19	2-3 perc	3 perc	3 perc
19-20	3-4 perc	3-4 perc	3-4 perc
20-21	3-5 perc	3-5 perc	3-5 perc
21-22	5 perc	5 perc	5 perc
22-23		5 perc, 22.16 22.26 22.36 22.46 22.56	
23-24		23.06 23.20	

Hány percenként indul szerelvény 14 és 15 óra között munkanapokon? _____

Melyik az az időszak, amikor a hét minden napján ugyanakkor indul a földalatti?

Melyik időszakban indul vasárnap 3 percenként a szerelvény? _____

Ha a szerelvény 12 órakor indul, mikor ér a Vörösmarty térre? _____

A menetrend szerint mikor indult a Mexikói útról az Opera megállóban 20 óra 23 perckor megálló földalatti? _____

Fontos tudnod!

Új adattáblát tudsz létrehozni az adatok átcsoportosításával, rendezésével vagy új adatok létrehozásával.

3. Az iskolában házibajnokságot rendeztek. Válaszolj a kérdésekre!

	Idegenben				
Otthon		3. a	3. b	4. a	4. b
3. a			1:3	1:1	3:5
3. b		3:1		2:2	1:0
4. a		1:1	2:2		4:2
4. b		5:3	0:1	2:4	

Az elért eredmények alapján melyik sportágról lehet szó? _____

Fiúk vagy lányok szeretik inkább ezt a sportot? _____

Vannak a táblázatban sötétkékre színezett négyzetek. Miért?

a) Színezd a téglalapokat az elért eredmény alapján a megfelelő színre!

Eredmény	Pontszám	Szín
Győzelem	3 pont	
Döntetlen	1 pont	
Vereség	0 pont	

Tabella összeállítása az eredmények alapján.

b) Töltsd ki hiányzó sorok adatait a mintasor alapján!

Osztály	Összes mérkőzés	Győzelem	Döntetlen	Vereség	Lőtt gól	Kapott gól	Összes pontszám
3. a	3	0	1	2	5	9	1
3. b							
4. a							
4. b							

Színezd sárgára azt az oszlopot, amelyikhez a többi adat tartozik!

c) Rendezd a tabellát az összes pontszám alapján!

Helyezés	Osztály	Összes mérkőzés	Győzelem	Döntetlen	Vereség	Lőtt gól	Kapott gól	Összes pontszám
1.								
2.								
3.								
4.								

Fontos tudnod!

Ha adatokat rendezel, akkor a főadathoz tartozó minden adatot is rendezni kell, „vinnie kell magával őket”.

d) Válaszolj a kérdésekre!

Melyik osztály nyerte a bajnokságot? _____

Melyik osztály lőtte a legtöbb gólt? _____

Melyik kapta a legkevesebbet? _____

Számold ki a tabella alapján a gólkülönbséget csapatonként!

Osztály	Lőtt gól	Kapott gól	Gólkülönbség

Írd ide, milyen képlettel számolsz! _____

e) Készíts új, rendezett táblázatot a gólkülönbség alapján! Az a csapat legyen az első, amelyiknek a legnagyobb a gólkülönbsége!

Helyezés	Osztály	Gólkülönbség
1.		
2.		
3.		
4.		

4. Végezd el a műveleteket az alábbi táblázat adataival!

Név	Születési év	Születési hely	Testmagasság	Testsúly
Kis Éva	1998	Budapest	134 cm	32 kg
Tóth Imre	1999	Pécs	140 cm	37 kg
Balogh Péter	1998	Tatabánya	132 cm	30 kg
Csillag Edina	1998	Pécs	138 cm	36 kg

a) Rendezd ábécésorrendbe a nevek alapján a fenti táblázat adatait!

Név	Születési év	Születési hely	Testmagasság	Testsúly

b) Rendezd csökkenő sorrendbe a testmagasság alapján a táblázat adatait!

Név	Születési év	Születési hely	Testmagasság	Testsúly

c) Készíts új adattáblát, amelyben a lányok adatai találhatóak meg!

Név	Születési év	Születési hely	Testmagasság	Testsúly

d) Készíts új adattáblát, amely a Pécsen született gyerekek adatait tartalmazza!

Név	Születési év	Születési hely	Testmagasság	Testsúly

e) Van olyan gyerek a táblázatban, aki Pécsen született az 1998-as évben?

Ki ő? _____

Milyen magas? _____

Hányadik sorban található az adatai a táblázatban? _____

f) Vannak a táblázatban olyan gyerekek, aki nem Budapesten születtek?

Kik ők? _____

Van közöttük olyan, akinek a testsúlya 35 kg alatt van? Ki ő?

5. Készítsetek szimpátiatáblát az osztályban!

Használjátok mintának a 3. feladat alaptáblázatát!

Töltsétek ki az első oszlopot és az első sort az osztály névsorával!

Önmagáról senki sem dönt, ezért ezeket a téglalapokat húzzátok ki!

Használjátok a következő szimbólumokat!

Sorszám	Viszony	Jel
1.	Barát	
2.	Közömbös	
3.	Harag	

Minden hónapban frissítsetek a táblázatot!

Kövessétek figyelemmel a tábla változását!

Beszélgessetek arról, hogyan alakulnak a kapcsolatok az osztályon belül!

Gondolkodj logikusan!

0110 0001	a	0110 1110	n
0110 0010	b	0110 1111	o
0110 0011	c	0111 0000	p
0110 0100	d	0111 0001	q
0110 0101	e	0111 0010	r
0110 0110	f	0111 0011	s
0110 0111	g	0111 0100	t
0110 1000	h	0111 0101	u
0110 1001	i	0111 0110	v
0110 1010	j	0111 0111	w
0110 1011	k	0111 1000	x
0110 1100	l	0111 1001	y
0110 1101	m	0111 1010	z

Érts szót a számítógéppel!

1. Oldd meg az előző tanévben már megismert kódtáblázatok alapján a feladatokat!

a) A számítógép adatokat közöl. Mit ír?

0111 0011	0111 1010	0110 1001	0110 0001

0110 0010	0110 1111	0110 1100	0110 0100	0110 1111	0110 0111

0111 0110	0110 0001	0110 0111	0111 1001	0110 1111	0110 1011

0110 1000	0110 1111	0110 0111	0111 1001

0110 1001	0111 0100	0111 0100

0111 0110	0110 0001	0110 0111	0111 1001

b) Először tagold a számsorozatot, majd alakítsd át szöveggé!

01101000011011110110110001100100

01110000011010010110100001100101

01110011011110100110100101110110011000010110001101110011

2. Tedd érthetővé a szavakat a számítógép számára!
Használd a kódtáblát!

d	o	l	g	o	z	a	t

j	E	l	e	s			

a	D	a	t				

i	L	l	e	m			

3. Alkoss összefüggő számsorozatot a szavakból!

alma

terem

csoki

pocok

Gondolkodj!

1. A következő feladat megoldásához töltsd ki a táblázatot!

Túrógombóc van ebédre. Peti, Balázs és Gergő 15 gombócot kaptak összesen.

A levesből, amit előtte szolgáltak fel csak Balázs evett. Ő már nem is volt annyira éhes, mint a többiek.

Mind a hárman 3-3 gombócot vettek a tányérjukra.

Balázs nem kért többet. Jóllakott. Még ivott egy pohár vizet.

Peti a maradékból még kivett 2 gombócot. Neki volt narancsleve, ő még abból ivott pár kortyot.

Gergő nagyon szereti a túrógombócot, ezért még megevett 4 darabot.

Nagyon jóllakott.

Maradt gombóc az asztalon?

Ki evett belőle a legtöbbet?

Válogasd szét az információkat annak alapján, hogy szükségesek voltak-e a feladat megoldásához!

Cím: _____

Összes gombóc: _____

Gombóc	Peti	Balázs	Gergő
1. szedés			
2. szedés			
Összesen			

Összes megevett gombóc: _____

Összehasonlítás: _____

Döntés 1: _____

Döntés 2: _____

szükséges – felesleges (A megfelelő kezdőbetűt írd a sor elejére!)

_____ Balázs evett a levesből.

_____ Gergő a három gombóc után evett még négyet.

_____ Peti narancslevet ivott.

_____ Balázsnak elég volt a 3 gombóc.

_____ Balázs vizet ivott.

_____ Gergő nem evett levest.

_____ Összesen 15 gombóc volt az asztalon.

_____ Peti nem szereti azt a levest, amit ebédre kaptak.

2. Nóri, Vera, Bea, Viktor és Milán barátok. Sokszor találkoznak tanulás után egymással, mert nagyon hasonló az érdeklődésük. Mind az öten szeretnek kosárlabdázni. Az iskola udvarán nagy csatákat vívnak egymással. Milán és Viktor focizik is. Viktor védő, Milán kapus. A lányok szurkolnak nekik.

Nóri ügyes tornász. Bea kézilabdázik.

Van még egy sport, amit mindannyian szeretnek, ez az úszás. Hétfvégén, ha csak tehetik, közösen lejárnak az uszodába, ahol nagy versenyeket rendeznek egymás között.

Ha összeadod, hogy mely sportágat hányan űzik, milyen értéket kapsz?

Cím: _____

	Nóri	Vera	Bea	Viktor	Milán
Kosárlabda					
Foci					
Torna					
Kézilabda					
Úszás					
Összes					

Összes sportág _____

Töltsd ki a táblázatot, utána válaszolj a kérdésekre!

Milyen sportokat űz Milán? _____

Van, aki ugyanezeket szereti? _____

Mit szeret sportolni Nóri? _____

Ki sportol a legkevesebbet? _____

Mely sportágakat szeretik mindannyian? _____

Nemcsak egyszer, többször!

Fontos tudnod!

Előfordul, hogy nemcsak egyszer kell egy utasítást végrehajtani, hanem többször is. Ha pontosan meg lehet határozni, hogy hányszor kell végrehajtani, akkor számolásos ismétlésnek nevezzük ezt az utasítást.

Példa:

Petit édesanyja elküldte a zöldségeshez, hogy vegyen 5 db körtét.

Hányszor vett Peti körtét? Ötször.

Tehát Peti ötször ismételte meg a műveletet.

1. Gondolj három számra, és írd le a füzetedbe!

Hányszor kell leírni a számokat? _____

2. Kriszti és András pizzát rendelt. Vendégségbe hívták barátait, összesen öten lesznek. Közösen eszik majd meg a pizzát, mindenki egy-egy cikket kap belőle. Kriszti vágja fel a pizzát 5 egyenlő részre.

Hányszor fog vágni a késsel? _____

3. Testnevelésórán a tanító néni versenyt szervez futásból. 10 kört kell futni az iskolaudvaron. Az első három helyezett jutalmat fog kapni.

Hányszor kell körbefutni az udvart? _____

4. Gondoltam egy számra, ez a 10. Ehhez a számhoz négyszer hozzáadok egy másik számot. Amit hozzáadok, az a 3.

Hányszor végzem el a műveletet? _____

Mennyi lesz a végeredmény? _____

5. Panka heti zsebpénze 1000 Ft. Négy napon át mindig vett magának egy szendvicset 200 Ft-ért.

Hányszor vett szendvicset? _____

Mennyi pénze maradt? _____

A harmadik napon mennyi pénze volt Pankának? _____

Fontos tudnod!

Van olyan eset, amikor nem lehet előre pontosan meghatározni, hányszor kell egy utasítást megismételni. Ilyenkor addig kell az utasítást végrehajtani, **AMÍG** a feltétel teljesül. Ezt feltételes ismétlésnek nevezzük.

Példa:

Petit elküldi az édesanyja körtét venni. Azt kérte, annyit vegyen, hogy tele legyen a kosara. Meddig kell a kosárba tennie a gyümölcsöt? **Amíg** van hely a kosárban. A döntéshez minden körte elvétele előtt fel kell tennie a következő kérdést.

Van hely a kosaramban? **Igen** esetén újabb körtét vesz,
nem esetén befejezte a pakolást, kilép az utasítássorozatból.

1. Panka zsebpénze 1000 Ft. 200 Ft-ba kerül egy szendvics a büfében. Minden nap vesz szendvicset, amíg van pénze.

Meddig tud vásárolni? _____

Mit kell minden nap eldöntenie Pankának? _____

Hány napig elég a pénze? _____

A második napon mennyi pénze van még? _____

2. Tibi cipőt szeretne vásárolni magának. Éppen a bemutató darab jó a lábára, amiből fél pár van csak kitéve. A cipők dobozokban vannak. Tibinek meg kell keresnie, hogy melyik dobozban van a cipő párja. Ehhez ki kell nyitnia a dobozokat addig, amíg meg nem találja azt, amelyikben csak egy cipő van.

Meddig kell dobozt nyitnia? _____

Milyen műveletet kell többször végrehajtania Tibinek? _____

Milyen kérdést tennél fel doboznyitáskor? _____

Mikor fejezi be a keresést Tibi? _____

3. Gondoltam egy számot, ez a hetven. Ehhez a számhoz annyszor adok húszat, amíg több nem lesz, mint ezer.

Meddig kell számolni? _____

Mely számokkal számolok először? _____

Mely számokkal számolok a harmadik számolásakor? _____

Milyen kérdést tennél fel minden számolás előtt? _____

Rendezzünk!

Előre megadott csoport elemeit sorba tudjuk rendezni. A végeredmény lehet emelkedő vagy csökkenő, rendezett sorozat. A sorba rendezést utasítások alapján, adott sorrendben kell elvégezni.

Ismerkedj meg a „buborék” rendezési elvvel!

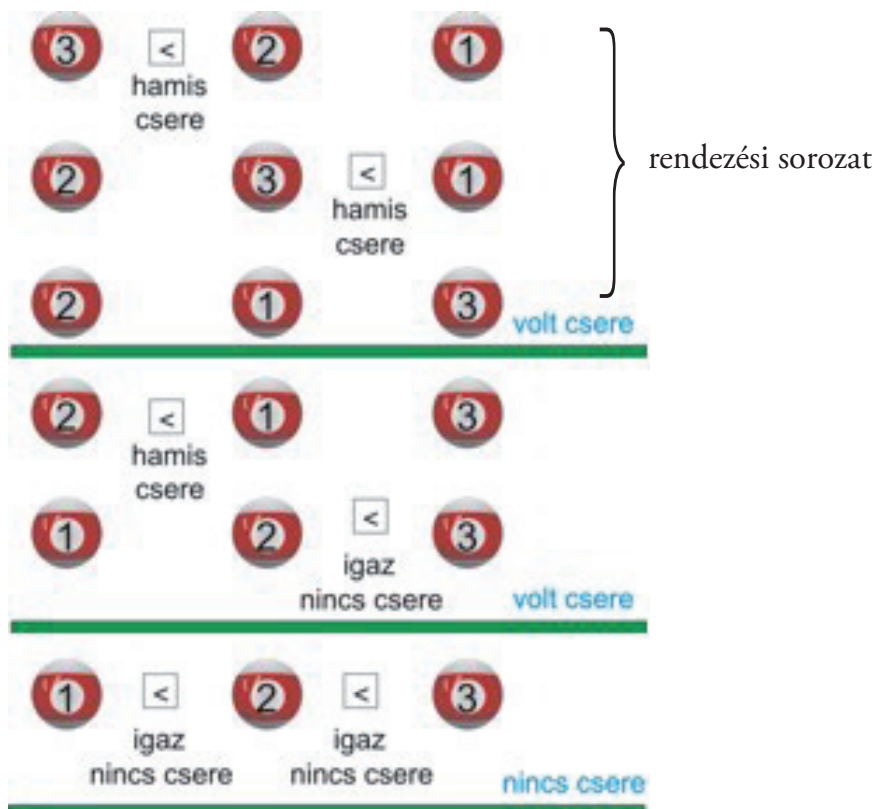
Adott három biliárdgolyó. Számokat látsz rajtuk. Rendezzük a golyókat úgy, hogy a legkisebb számmal rendelkező golyó legyen az első! A többi növekvő sorrendben kövesse azt!

Fontos tudnod!

Milyen szabályok alapján végezd a rendezést?

- Az egymás melletti két golyót kell összehasonlítani, mindig a sorban következőket.
- El kell dönteni, hogy az előrébb lévő golyón kisebb szám van-e.
- Ha hamis a vizsgálat eredménye, akkor a két golyót meg kell cserélni, ha nem, akkor maradnak a helyükön.
- Sorban haladva minden golyót össze kell hasonlítani.
- Ha az utolsó golyót is megvizsgáltad, akkor el kell dönteni, hogy volt-e csere, ha igen, akkor újra kell kezdeni a golyók összehasonlítását, ha nem, rendezett lett a sorozat, végeztél.

A feladat megoldása:

1. Rendezd a biliárdgolyókat sorrendbe úgy, hogy a számok növekvő sorrendben legyenek!
A megoldáshoz használd a mintafeladatot segítségnek!

2. Rendezd sorrendbe a következő golyókat úgy, hogy a számok csökkenő sorrendben legyenek rajtuk! Figyelj, a vizsgálat megváltozik! Most azt figyeld meg, hogy a sorban előrébb lévő golyón van-e nagyobb szám!

3. Rendezd sorrendbe a négy golyót úgy, hogy a számok csökkenő sorrendben legyenek!

Fontos tudnod!

Három vagy négy golyó sorba rendezése még átlátható itt a füzetedben is. Bonyolultabb 10, 20 vagy akár 100 elem rendezése. Nagyon hosszadalmas lenne, és könnyen belezavarodnál. A számítógéppel a nagy sorozatok rendezése hamar elvégeztethető, csak megfelelő programot kell írni.

A rendezéshez felhasznált utasítások, melyek alapján az előző feladatokat megoldottad, átírhatók programmá.

A *Rendezzünk!* program *Buborék rendezés* alprogramja ezt mutatja be.

Futtasd végig a feladatokat!

A számítógép az ilyen hosszadalmas, egyhangú feladatot is gyorsan, pontosan megoldja. Az utolsó pályán erre látsz példát.

4. Karikázd be azokat a golyókat a könyved rendezési feladataiban, amelyek a helyükre kerültek, amikor egy rendezési sorozatnak a végére értél! Milyen szabályt vettél észre? Fogalmazd meg!

5. Végezd el újra a második feladatot úgy, hogy a megfelelő helyre került golyókat már nem hasonlítod össze az előtte állóval!

A felesleges összehasonlítások így kimaradnak a rendezésből. Kijavítottuk az algoritmust!

6. Írj példákat arra, mikor kell sorba rendezni elemeket!

7. Nem csak számok alapján lehet adatokat rendezni. Milyen szempontok alapján lehet még? Írj rá példát!

8. Osztálytársaiddal alkossatok egy csoportot úgy, hogy tornasorban álltok fel! Tartsátok be a rendezés szabályait, és rendeződjétek úgy át, hogy a sor teljesen megforduljon, a legalacsonyabb osztálytársad legyen az első!

Hasznos internet

Mire használható?

Fontos tudnod!

Egyre elterjedtebb módja az információszerzésnek az internetes keresés. Ezt a cégek, kereskedők, intézmények kihasználják, és webes felületen mutatkoznak be, kínálják termékeiket.

Napjainkban már lehetőség nyílik arra, hogy az internet használatával otthonról vásároljanak vagy intézzék hivatalos ügyeiket szüleitek.

1. Érdeklődj a környezetemben, hogy volt-e már erre példa, és milyen tapasztalatokat szereztek erről!

Beszélgessetek a lehetőségekről!

Milyen veszélyei lehetnek?

Írj példákat, mit lehet interneten keresztül vásárolni!

2. Mit jelent az „ügyfélkapu”? Keress tájékoztatást róla az interneten!

Írd le a lényegét!

Ha többet szeretnél tudni az internet biztonságos használatáról, akkor látogass el a www.biztonsagosinternet.hu oldalra!

Fontos tudnod!

Vannak honlapok, amelyek segítenek a tájékozódásban, és a nyitó felületen szinte csak más honlapok elérhetőségeit tartalmazzák. Ilyen gyűjtő honlap a www.startlap.hu. Témakörönként tudsz keresni a címek között.

A gyerekek részére összeállított weblap a www.gyerekstartlap.hu.

Nyisd meg!

Egyszerre több oldalt is elindíthatsz innen.

3. Milyen témaköröket tartalmaz? Írj példákat!

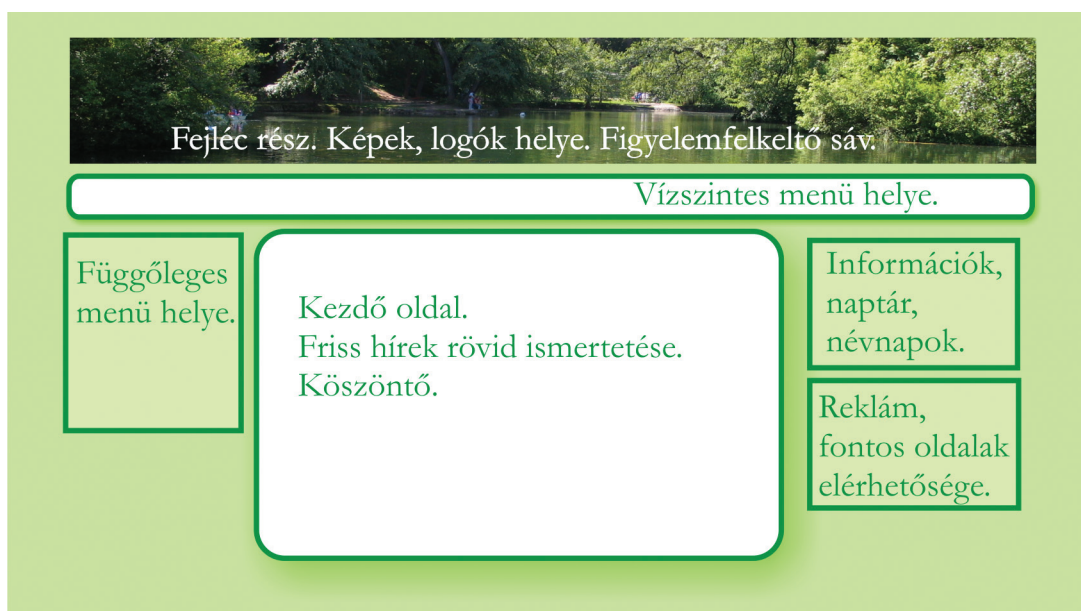
Fontos tudnod!

Ahhoz, hogy az információ minél egyszerűbben eljusson hozzád, a honlapnak több feltételnek kell megfelelnie.

Egyszerűség és átláthatóság. A fontos elemeknek állandó hely kell, hogy ne kelljen keresgélni a honlapon. A képernyőnek a szem egyszeri körbejártatásával feltérképezhetőnek kell lennie. A nyitóképernyőre figyelemfelkeltő jelmondatok, szövegkiemelések, ábrák kellenek, amelyek alapján egyértelműen következtetni lehet a következő szint tartalmára. A szinteket megtalálod a menüpontok alatt. Gyakori párbeszédelem a lenyíló lista. Az alapelemeknek minden szinten ugyanott kell lenniük.

A honlap akkor jó, ha minden elérhető 3 kattintással.

Egy honlap vázlatos felépítését láthatod. A honlapok kinézete ettől a sablontól jelentősen eltérhet az üzemeltető ízlésének megfelelően.

A weblap színei, kialakítása, jellege már tájékoztat a tartalmáról.

Milyen témakörben készülhetne szerinted ez a honlap? _____

4. Van az iskoládnak honlapja? Ha igen, nézzétek meg! Azonosítsátok be az alapelemeket rajta!

5. Nézzétek meg más általános iskolák honlapját is! Nyisd meg a www.altalanosiskola.lap.hu oldalt! Megyékre, városokra csoportosítva találsz olyan általános iskolákat, amelyeknek van honlapjuk.

Írj két példát, mely iskoláknak tetszett a honlapja! _____

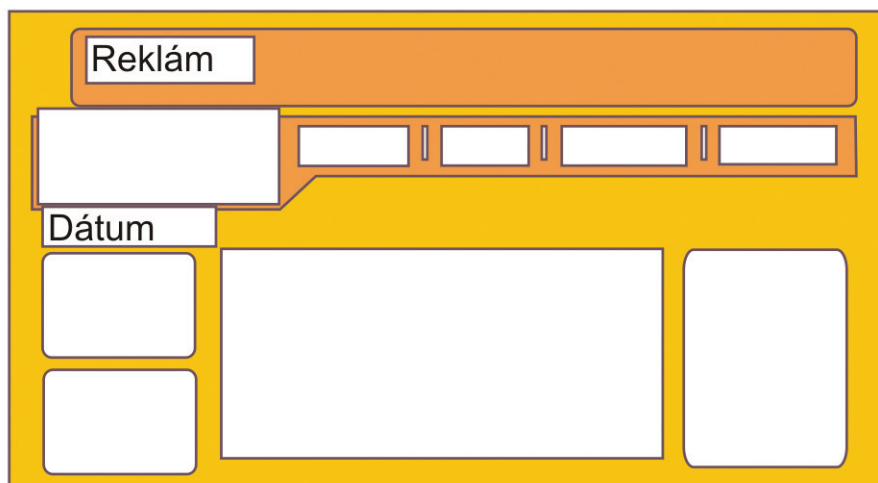
6. Látogass el a www.ngkids.hu honlapra!

Melyik weblapra jutottál? _____

Milyen témájú a weblap? _____

Kiknek szól? _____

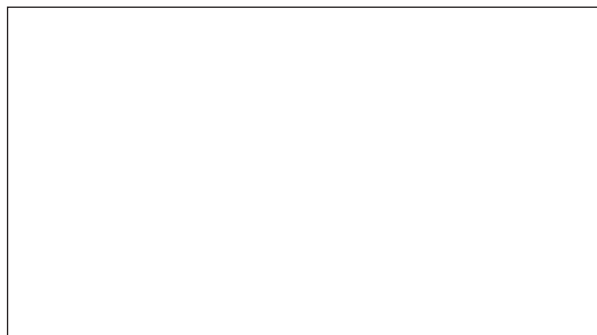
a) Figyeld meg a honlapot, és töltsd ki az ábrán a hiányzó megnevezéseket!

b) Egészítsd ki!

_____ TATU

Rajzold le, ki ő!

Keress adatokat erről az állatról!

c) Találsz játékokat is. Írj egy példát!

Melyik része tetszett a legjobban ennek a honlapnak?

Fontos tudnod!

Az interneten minden tömegközlekedési eszköz menetrendjét megtalálod.

MÁV-menetrend (_____): www.mav-start.hu

Volán-menetrend (_____): www.volan.hu

BKV-menetrend (_____): www.bkv.hu

Mahart-menetrend(_____): www.mahartpassnave.hu

Az összes menetrendet megtalálod a www.menetrendek.hu oldalon.

Utazás előtt pontosan meg tudod nézni a legfontosabb adatokat.

7. Írd a zárójelbe, melyik közlekedési eszköz menetrendjét találsz a honlapon!

A menetrend honlapokon a következő kérdésekre kell tudnod a választ:

- HONNAN indulsz,
- HOVA mész,
- esetleg ÉRINTVE valamelyik közbeeső várost,
- MIKOR szeretnél menni, napra pontosan.

A kapott listából ki tudod választani azokat, amelyek számodra megfelelőek.

A találatok kinyomtathatók.

8. Családoddal Vácról Kecskemétre szeretnétek eljutni, de még nem döntöttétek el, hogy busszal vagy vonattal menjetek.

Indulási időpontnak írd vagy válaszd ki a holnapi dátumot! Reggel nyolc óra körül szeretnétek indulni.

Melyik két honlapot kell elindítanod? _____

Milyen adatokat írsz a keresőfelületre?

Honnan: _____

Hova: _____

Mikor: _____

Válaszd ki a megfelelő járatokat, és töltsd ki a táblázatot a talált adatokkal!

Melyik város érintésével juttatnak el a járművek a célállomásra? _____

Hányszor kell átszállni? _____

Jármű	Indul	Érkezik	Menetidő	Várakozási idő	Indul	Érkezik	Menetidő	Megtett km	Összes idő

Melyik tömegközlekedési eszközzel értek oda hamarabb? _____

9. Oldd meg a következő feladatokat! Interneten keress segítséget!
Használd a harmadik osztályban megtanult ismereteidet!

a) A Magyar Köztársaság köztársasági elnökeinek neveit látod, de a hivatali idejük összecserélődött. Kösd össze a megfelelő adatokat!

Mádl Ferenc	1990. 05. 02. és 2000. 08. 04. között
Sólyom László	2005. 08. 05-től
Göncz Árpád	2000. 08. 05 és 2005. 08. 04. között

b) Rendezd uralkodási idejük alapján növekvő sorrendbe az alábbi magyar uralkodókat!

Könyves Kálmán _____
Mária Terézia _____
Hunyadi Mátyás _____
I. Szent István _____
Ferenc József _____
III. András _____

c) Válaszolj a kérdésekre!

Hány négyzetméter Magyarország területe? _____

Hol található a legmagasabb pontja? _____

Melyik a legnagyobb tava? _____

Melyik település található az ország közepén? _____

Írj három nemzetközi szervezetet, amelynek Magyarország a tagja! _____

Fontos tudnod!

Amikor keresőprogram segítségével akarsz választ keresni a kérdésre, gyakran találkozol a Wikipédia honlappal mint találati hellyel.

Amit a www.wikipedia.hu oldalról tudnod kell.

Wikipédia, a szabad enciklopédia.

Mit is jelent? A Wikipédia elsősorban egy online lexikon/enciklopédia és az ennek létrehozására szerveződött online közösség.

Célja egy elfogadható enciklopédiává válni. Ezen lexikon különlegessége, hogy az önkéntesek folyamatosan, nap mint nap szerkesztik, bővítik, javítják, tehát a tartalma folyamatosan bővül.

De ebből adódik a problémája is. Mivel bárki szerkesztheti, az itt található ismeretanyagok – bár a szerkesztők törekednek rá – nem biztos, hogy ellenőrzött tartalmúak.

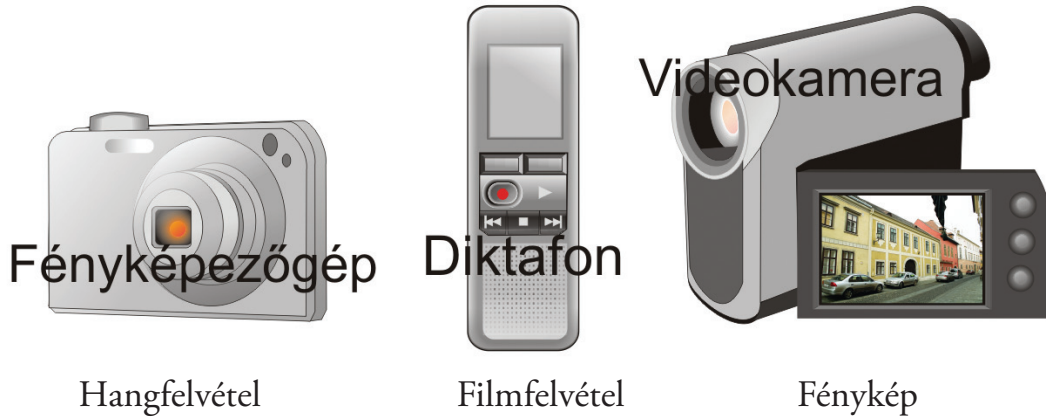
Ha igazán pontos megoldást akarsz, akkor ellenőrizd le papíralapú szaklexikonokban, szakkönyvekben is!

Képek, videók, zenék

Lejátszás, nézegetés

1. Melyik eszközzel milyen felvételt lehet készíteni? Kösd össze!

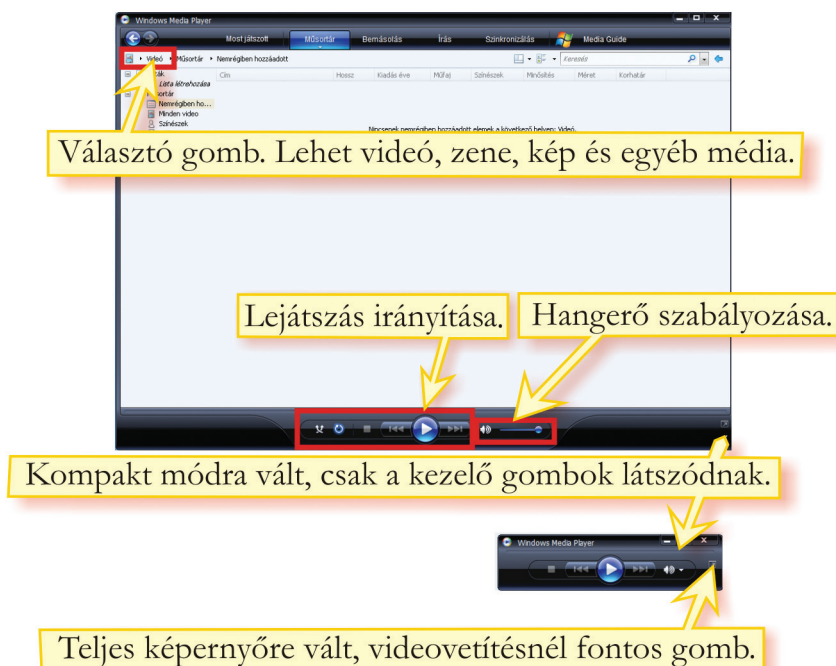
Fontos tudnod!

Ezek az eszközök digitális elven működnek, csatlakoztathatók a számítógéphez. A felvételek számítógéppel feldolgozhatóak, lejátszhatóak és tárolhatóak a gép memóriájában.

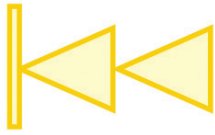
2. Készítsetek közösen felvételeket! Nézzétek és hallgassátok meg együtt!

Windows Media Player program

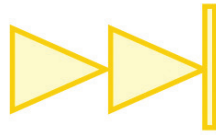
Elsősorban zenék hallgatására és videók levetítésére használható segédprogram. Ha a számítógépen a Windows program fut, akkor megtalálod a programok között ezt is.

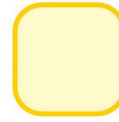
Lejátszást irányító gombok

visszatekerés

előretekerés

leállít

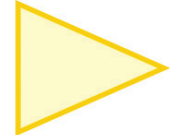
szünet

elnémít

hangerő szabályozása

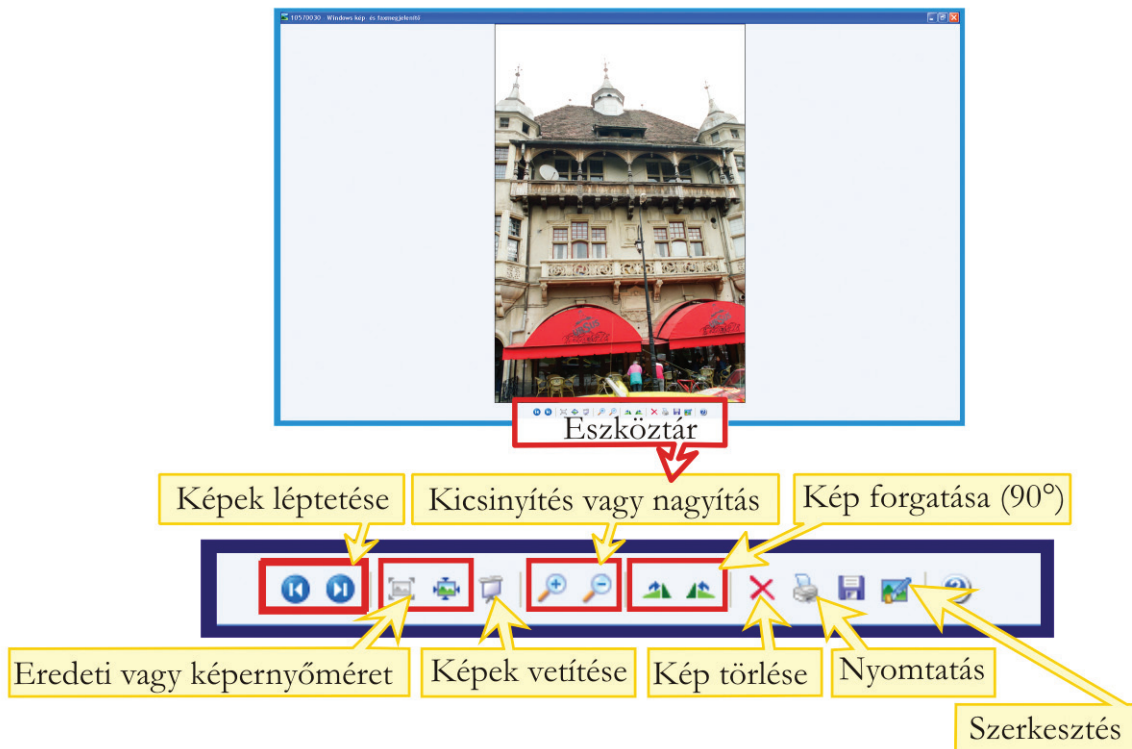

lejátszás

3. Írj még eszközöket, ahol ezekkel a gombokkal találkozatsz!

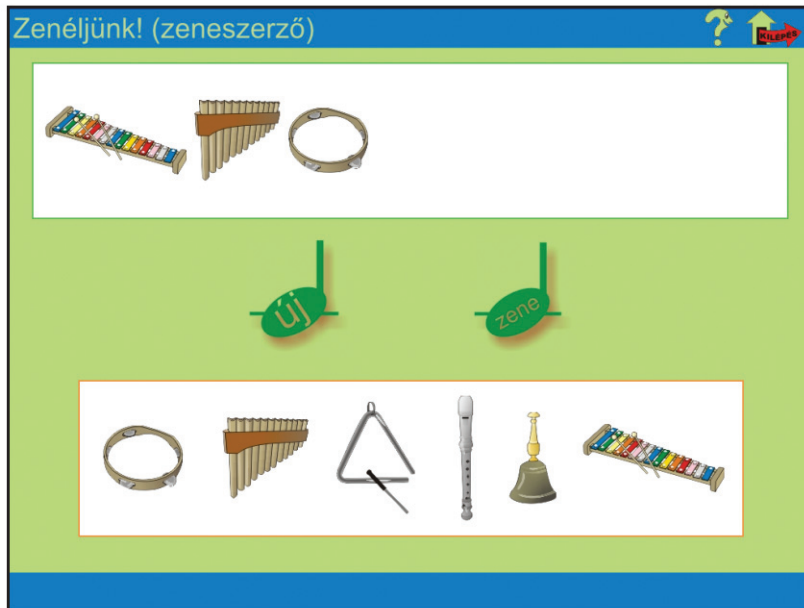
Képnézegető

A számítógépen tárolt képeket ezzel a programmal is megnézheted. Ezekhez a gombokhoz hasonlókat más képnézegető programban is találsz, a feladatuk megegyezik.

Játék a hangokkal

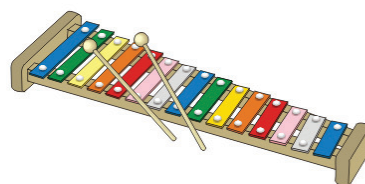
Indítsd el a *Zenéljünk!* program *Zeneszerző* alprogramját!

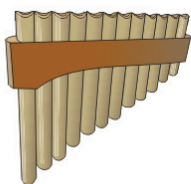

Hangszereket szólaltathatsz meg. Az alsó téglalapról választhatsz. A felső téglalapba szabadon helyezheted el a hangszereket. Ha a zene gombra kattintasz, lejátssza a ritmust. Igazi zenebonát csaphatsz.

A hangokat kipróbálhatod, ha a lenti képekre kattintasz.

4. Felismered a hangszereket? Írd a nevüket a vonalra!

5. Tegyéél a fúvós hangszerek mellé egy piros kört, az ütős hangszerek mellé kék négyzetet!

Melyik hangszer a kakukktojás? _____

Kottamásoló

Húzd a helyükre a hangjegyeket! Ha a mutat gombot nyomva tartod, akkor látszódik az eredeti kotta.

Ha jól sikerült kirakni, jutalmul meghallgathatod a dalt.

6. Ismerős dalokkal találkoztál, énekeljétek el közösen őket!

7. Összekeveredtek a kottarészletek és a hozzájuk tartozó szövegdarabok.

Kösd össze az összetartozókat!

vár- juk, szí- vünk ki-

föl- det tú- ja döf- döf- döf-

ti- ki, ta- ki, ti- ki, ta- ki, ti- ki, ta- ki, tik.

Csip- ke- bo- kor ró- zsa közt,

Zene, videó és kép letöltése az internetről

Az interneten is találsz szabadon meghallgatható zenéket, nézhető filmeket, képeket.
A weblap, ahol címekeket találsz, a www.letoltes.lap.hu.

8. Írj példákat, hogy mit lehet még erről az oldalról letölteni!

Fontos tudnod!

Amikor a számítógépedre letölthető egy média, akkor a Letöltés vagy angolul Download szót tartalmazó gomb található a megnevezése mellett.

Vigyázz! Csak megbízható oldalról tölts le!

Ha a számítógép működésében bármilyen változást észlelsz, így például:

*a számítógép a megszokottnál lassabban működik,
a számítógép gyakran lefagy vagy nem válaszol,
néhány percenként összeomlik, majd újraindul a rendszer,
a számítógép automatikus újraindítást követően nem fut megfelelően,
az alkalmazások nem működnek megfelelően,
a háttértárak nem elérhetők,
hibás a nyomtatás,
szokatlan hibaüzenetek jelennek meg,
a menük és párbeszédpanelek képe eltorzul,*

akkor feltétlenül szólj a tanárodnak!

Ezek a jelek valószínűleg arra utalnak, hogy a számítógéped megfertőződött, vírusos lett.

Ha a számítógépeddel más gépekkel lépsz kapcsolatba, akkor mindig fennáll ennek a veszélye, védekezned kell! Ez történik, ha levelezel, letöltesz vagy egyszerűen csak meglátogatsz egy honlapot.

A védekezés legfontosabb eszköze, ha csak biztonságos oldalakra látogatsz, és csak olyan leveleket nyitsz meg, amelyekről tudod, hogy ki a feladója. Ez a biztonság rajtad múlik!

A védekezés másik módja, hogy a számítógépen futnak olyan programok, melyek betöltik ezt a funkciót. Ezek a vírusirtó programok.

9. Közösén végezzetek el vírusirtást egy számítógépen!

10. Milyen programot használtatok? _____

11. Milyen lehetőségeket kínált fel a program a vírusok hatástalanítására?

12. Milyen vírusirtó programokat ismersz még?

Könyvtáraink

Fontos tudnod!

A könyvtárak a könyvek és információhordozók (összefoglaló néven: **dokumentumok**) gyűjtőhelye. A könyvtárak feladata, hogy összegyűjtse, feldolgozza, megőrizze és az olvasók rendelkezésére bocsássa az információhordozókat.

Híres magyarországi könyvtárak

1. A térképen jelöld be, hol találhatóak Magyarország leghíresebb könyvtárai (számokat írd)!
Írd a városok nevét a vonalra!

1. Országos Széchényi Könyvtár _____
2. Akadémiai Könyvtár _____
3. Reguly Antal Műemlékkönyvtár _____
4. Bencés Apátság Nagykönyvtára _____
5. Helikon Könyvtár _____
6. Református Kollégium Nagykönyvtára _____
7. Református Kollégium Nagykönyvtára _____

2. Melyik könyvtárra igazak az állítások? Írd a számokat a megfelelő vonalra!

lakóhelyi könyvtár

iskolai könyvtár

gyermekkönyvtár

szakkönyvtár

Országos Széchényi Könyvtár

1. Olvashattok újságokat, folyóiratokat.
2. 16 éves kortól beiratkozási díjat kell fizetni.
3. Bárki tagja lehet.
4. Az iskola tanárai és diákjai használhatják.
5. Mesedélutánokat, játékos foglalkozásokat, író-olvasó találkozókat szerveznek.
6. Szakkönyveket, szakfolyóiratokat gyűjt.
7. Általános gyűjtőköre van.
8. Magyar vonatkozású könyvtári anyagnak a teljesség igényével történő gyűjtése.
9. Egy tudományághoz kapcsolódó dokumentumokat gyűjt.
10. Országos központi katalógusok szerkesztése, fenntartása és működtetése.
11. Szépirodalmi és ismeretközlő könyveket kölcsönöz.
12. 1802-ben gróf Széchényi Ferenc alapította.
13. Helyben használható és kölcsönözhető dokumentumokkal várja az olvasókat.
14. Külön kutatószoba szolgálja a tudományos kutatást.

Olvasod? Nézed? Hallgatod?

Fontos tudnod!

A dokumentumok fajtái az információ rögzítésének módja szerint lehetnek:

- látható: vizuális,
- hallható: auditív,
- egyszerre hallható és látható: audiovizuális.

3. Írjatok példákat!

vizuális (látható) dokumentumok

auditív (hallható) dokumentumok

audiovizuális (hallható és látható) dokumentumok

Fontos tudnod!

A könyvtárak állományát **helyben használható** és **kölcsönözhető** dokumentumok alkotják. A kölcsönözhető állomány egységeit (szépirodalom, ismeretközlő irodalom) a beiratkozott olvasók a könyvtárból elvihetik és otthon használhatják.

A helyben használható dokumentumokat megkülönböztető jellel látják el, és elkülönítve helyezik el a könyvtári térben.

A könyvtár állományának elhelyezése lehet,

- szabadpolcos (szépirodalom, ismeretközlő irodalom), ez kölcsönözhető
- helyben használható dokumentumok
 - kézikönyvtár
 - folyóiratok
 - videotéka
 - fonotéka
 - CD-ROM-tár
 - külön gyűjtemények

4. Milyen eszközök kellenek az alábbi dokumentumok használatához? A kölcsönözhetőhöz „+” jelet, a helyben használhatóhoz „-” jelet tegyé!

Képes gyermekenciklopédia _____

Fekete István: Vuk _____

Fekete István: Vuk [Videodok.] _____

Fekete István: Vuk [Hangdok.] _____

Pannon enciklopédia [Elektronikus dok.] _____

5. Keressetek példákat az alábbi könyvekre az iskolai és a lakóhelyi könyvtárban!

	Iskolai könyvtár	Lakóhelyi könyvtár
Lexikon		
Szótár		
Enciklopédia		

6. Hasonlítsd össze az alábbi lexikonokat tartalmuk szerint! A második oszlopba írd be azoknak a jellemzőknek a számát, amelyek igazak a dokumentumra!

1: címszó

2: név- és tárgymutató

3: illusztrált

Lexikon címe	Témája	Tartalmazza
Móra lexikon		
Akadémiai kislexikon		
Zenei lexikon		
Új magyar irodalmi lexikon		

7. Gyakorold a szótárak, lexikonok, enciklopédiák használatát!

Mire használja az elefánt az ormányát?

(Mindent tudni akarok: válasz 1001 kérdésre. Élet a Földön, a természet tudománya, az ember és világa. Budapest, Magyar Könyvklub, 1999)

tárhelyszolgáltató

Mi a jelentése?

(Pluhár Emese. Internet korszótár. Budapest, Kossuth, 2005)

Aporliget

Mit tudsz meg e községről?

(Magyar történelmi helynevek [szerk. Csiffáry Tamás]. Budapest, Könyvmíves Kvk., 2001)

Keresd ki a jelentésüket!

(Magyar értelmező kéziszótár. Budapest, Akadémia, 2003)

csaplár _____

hírolvasó _____

ódium _____

szakajtó _____

tímár _____

Keress olyan szólásokat és közmondásokat, amelyek könyvvel kapcsolatosak!

(O. Nagy Gábor. Magyar szólások és közmondások – 8. kiad. Budapest, Talentum, 1999)

Könyvek

Mit tudsz meg a könyvekről?

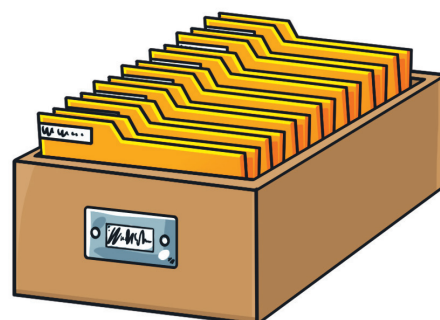
(Képes gyermekenciklopédia. Budapest, Park K., 1992)

Fontos tudnod!

A katalógus a könyvtári állomány feltárásának alapvető eszköze, biztosítja a visszakereshetőséget különböző szempontok szerint.

A cédulakatalógus a könyvtári katalógus hagyományos formája.

A számítógépes könyvtári katalógus online katalógusok segítségével sokoldalú tárolási és visszakeresési lehetőséget biztosít a könyvtárak és használóik számára.

8. Melyik katalógust használja a könyvtáros a te iskolai könyvtárban?

9. Látogassatok el a lakóhelyi könyvtárak honlapjára!

Írd le a címét! _____

10. Indítsd el a következő honlapot: www.cellbibl.hu!

a) Kattints a „Katalógus” menüpontra! Megjelenik egy keresőfelület. A cím melletti beviteli mezőbe írd a következő címrészletet!

képes enciklopédia

A találatok közül válassz ki egyet, amely gyermekeknek szól! Írd le az alábbi adatokat!

Cím: _____

Kiadás helye: _____

Kiadó: _____

Megjelenés éve: _____

b) Kattints a „Részletes keresés űrlap” szövegre!

Írj három példát arra, hogy az adott dokumentumot milyen szempontok szerint tudod keresni!

Írd be a *Minden cím* sorába: Otthonunk, Magyarország,

a *Sorozatcím* sorába: Mi micsoda!

Indítsd el a keresést!

Írd le az alábbi adatokat!

Könyv szerzője(i): _____

Cím: _____

Kiadás helye, kiadó, megjelenés éve: _____

Sorozat hányadik kötete: _____

Írd le a tárgyszavakat! _____

Mit tudhatsz meg a példányadatokból? _____

11. Indítsd el a www.oszk.hu honlapot! Melyik könyvtár honlapjára jutottál?

a) Kattints a MEK ikonra! Minek a rövidítése ez a mozaikszó?

A képernyő jobb felső sarkában találsz a keresőt, a szerző sorába írd Benedek Elek nevét!

Indítsd el a keresést!

Hány találatot kaptál?

A találatok között hány hangoskönyv van? _____

Írd le a találatok címeit! _____

Töltsétek le, és hallgassátok meg az egyik mesét!

Érdekességek az oldalon

b) Kattints az e-corvinák ikonra!

Válaszd ki a bal oldali menüből a corvinák menüpontot!

Válaszd ki a megjelenő listából az Országos Széchényi Könyvtár tulajdonában lévő 1143. számú Thuróczy-krónikát!

Nézzétek meg az oldalakat!

c) Kattints a Kossuth hangja ikonra! A szöveg végén megtalálsz a lejátszó ablakot.

Mikor, milyen alkalomból mondta el ezt a beszédet Kossuth Lajos?

d) Kattints a Mesék Mátyás királyról ikonra! A hangzó mesék közül hallgass meg néhányat! Kinek az illusztrációit láthatod a Galériában?

Itt az év vége!

1. Melyik állítás igaz? Húzd alá a hamisakat!

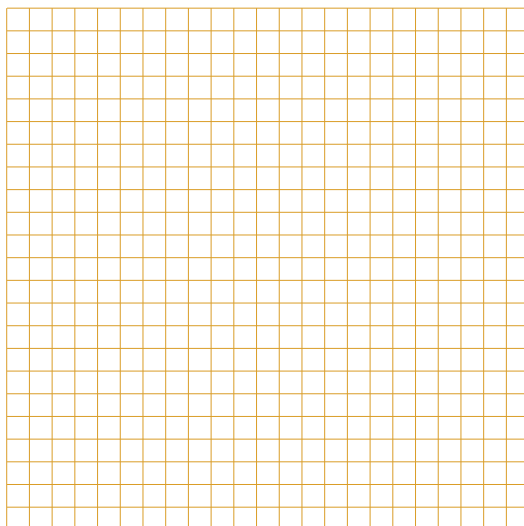
Már nagy vagy, ezért a számítógépet és a hozzá csatlakozó eszközöket egyedül is összedughatod, csatlakoztathatod a konnektorba.

A számítógépet csak a tanítód engedélyével kapcsolhatod be, és az engedélyezett programokat futtathatod rajta.

Nagyon közélről (10 cm) nézed a monitort, mert így az apróbb részleteket is láthatod.

A teremben szabadon lóghatnak a vezetékek.

2. Készíts animációt a *Rajzfilm 2.* programmal, amelyben esik a hó és ellepi a fenyőfát! Rajzold meg az első képkockát!

3. Írd a meghatározás mellé a tulajdonság betűjelét!

- _____ A bal felső és a jobb alsó sarkot összekötő átló.
_____ Sorokból és oszlopokból tevődik össze a képernyő.
_____ Azonos idő elteltével a képpontok felülíródnak.

- a) Képisémelés
b) Felbontás
c) Méret

4. Írd be a téglalapokba a megnevezéseket!

A bekezdés két Enter közötti szövegrész. Több mondatból és több sorból állhat. Egy hosszabb, folyamatos szöveg több bekezdést tartalmazhat.

A margók mérete és a betűformátum meghatározzák, hogy egy sorba hány karakter fér el. Attól függően, hogy milyen hosszú szavakból áll össze, változik a karakterek száma. Azt, hogy soron belül hogyan legyenek elosztva a karakterek, az igazítás módja adja meg.

The diagram shows a yellow rectangular area representing a text block. Inside, there are two paragraphs of text. Several colored boxes (red, orange, blue) are connected to the text by lines, indicating where to write the names of the formatting elements. The boxes are: a red box at the top, a red box pointing to the first paragraph, a red box pointing to the second paragraph, an orange box pointing to the first paragraph, an orange box pointing to the second paragraph, a blue box pointing to the second paragraph, and an orange box at the bottom.

5. Gépeled be a szöveget változatlan formában, majd végezd el a formázásokat!

Leszegtem a fejem Ha tudná hogy nem csókot érdemelnék hanem... Vajon mikor veszi észre
hogy hiányzik a bögre
Leültem tanulni De csak néztem a betűket elővettem a füzetet Egyetlen számpéldát sem
tudtam megoldani Csak gunnyasztottam Szinte láttam magam előtt nagyanyó nagyanyját
amint szemrehányóan néz rám

Pótold a szövegben a hiányzó írásjeleket! A színiük legyen piros, nagyságuk 20 pt!

A margó mindkét oldalon legyen 3 cm!

Az első bekezdés legyen középre zárt, a betűtípus legyen Snap ITC!

A betűméret 16 pt nagyságú, a sorköz dupla.

A második bekezdés előtt a térköz legyen 18 pt!

A szöveg legyen jobbra zárt, a sorköz szimpla! A betűstílus dőlt, a típusa Garamond.

A háttérszíne sárga.

A betűméret 12 pt.

6. Válogasd szét, hogy a formázások melyik csoporthoz tartoznak!

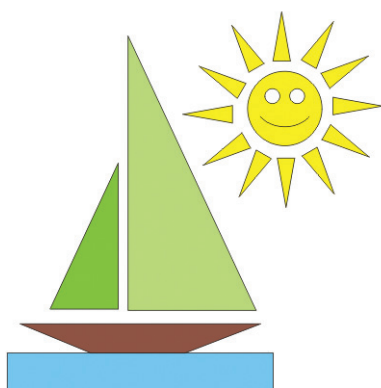
	stílus	
	sortávolság	
	típus	
	háttérszín	
betű formázása	térköz	bekezdés formázása
	behúzás	
	aláhúzás	
	igazítás	

7. Húzd alá a kakukktojást!

betűméret, sorköz, vésett, pozíció, betűszín

igazítás, sorköz, bekezdés térköz, domború, behúzás

8. Rajzold le alakzatok segítségével, mit fogsz a szünidőben csinálni!

Készíts vázlatot!

9. A lányok kézilabda-mérkőzéseinek eredményeit tartalmazza az adattábla.

Idegenben Otthon	4. a	4. b	4. c
4. a		7:13	11:9
4. b	13:7		10:10
4. c	9:11	10:10	

a) Színezd a téglalapokat az elért eredmény alapján a megfelelő színre!

Eredmény	Pontszám	Szín
Győzelem	3 pont	
Döntetlen	1 pont	
Vereség	0 pont	

b) Töltsd ki az adattáblát a tabella alapján!

Osztály	Összes mérkőzés	Győzelem	Döntetlen	Vereség	Lőtt gól	Kapott gól	Összes pontszám
4. a							
4. b							
4. c							

c) Rendezd az adatokat az összes pontszám alapján!

Helyezés	Osztály	Összes mérkőzés	Győzelem	Döntetlen	Vereség	Lőtt gól	Kapott gól	Összes pontszám
1.								
2.								
3.								

d) Válaszolj a kérdésekre!

Melyik osztály lőtte a legtöbb gólt? _____

Melyik osztály kapta a legtöbb gólt? _____

Melyik osztály szerezte a legkevesebb pontot? _____

Melyik osztály nem kapott ki? _____

10. Rendezd nagyság szerint a hóembereket! A buborék rendezési elvet alkalmazd!

11. Gondoltam egy számra, ez a 100. Ehhez a számhoz ötször hozzáadok egy másik számot. Amit hozzáadok, az a 15.

Hányszor végzem el a műveletet? _____

Mennyi lesz a végeredmény? _____

12. Panka zsebpénze 500 Ft. 100 Ft-ba kerül egy szendvics a büfében. Minden nap vesz szendvicset, amíg van pénze.

Meddig tud vásárolni? _____

Mit kell minden nap eldöntenie Pankának? _____

Hány napig elég a pénze? _____

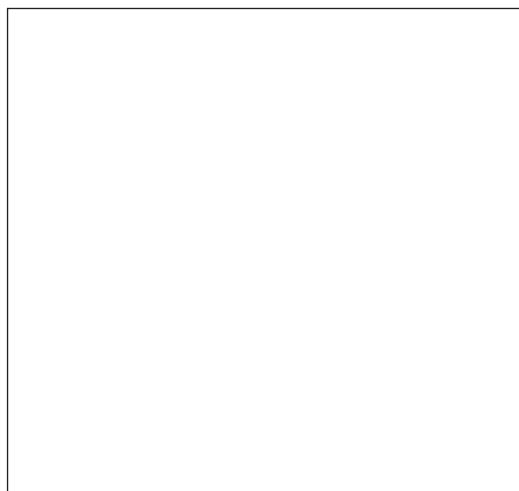
Mennyi pénze van még a második napon? _____

13. Nyisd meg a www.apaczai.hu honlapot!

a) Milyen menüpontok szerepelnek vízszintesen?

b) Melyik szín a hangsúlyos a fejlécen?

c) Rajzold le az Apáczi Kiadó logóját!

d) A tankönyvi ügyintézők között a települések irányítószám szerint lettek elosztva.
Kihez tartozik a ti iskolátok?

A település irányítószáma, ahol élsz: _____

Kattints rá a Tankönyvi ügyintézők menüpontra! Keresd meg, hogy a ti településetek kihez tartozik!

Töltsd ki a táblázatot!

Irányítószám	Név	Telefonszám	E-mail cím

e) Melyik menüpontban található a Szivárvány Heted Hét Határon gyermekújság?

14. Kösd össze a könyvtárakat a város nevével, ahol található!

Bencés Apátság Nagykönyvtára	Zirc
Helikon Könyvtár	Pannonhalma
Akadémiai Könyvtár	Budapest
Református Kollégium Nagykönyvtára	Keszthely
Országos Széchényi Könyvtár	Sárospatak
Reguly Antal Műemlékkönyvtár	Debrecen
Református Kollégium Nagykönyvtára	Budapest

15. Keresd meg a kézikönyv fogalmát!

Használd a Magyar értelmező kéziszótárt és a Könyvtárosok kislexikona című könyvet!

16. Indítsd el a következő honlapot: www.cellbibl.hu!

Kattints a „Részletes keresés űrlap” szövegre!

Írd be a *Sorozatcím* sorába: Mi micsoda,
a *Megjelenés éve* sorába: 2000!

Indítsd el a keresést!

Hány találat született? _____

Válassz ki egy könyvet, és írd le róla az alábbi adatokat!

Cím: _____

Könyv szerzője(i): _____

Fordította: _____

Kiadás helye, kiadó, megjelenés éve: _____

Sorozat hányadik kötete: _____

Mit tudhatsz meg a példányadatokból? _____

Fogalomtár

adattábla	Logikailag összetartozó adatok sorokból és oszlopokból álló elrendezése.
alakzat	A vonal, a síkidom, a test. A feladatok megoldásához használt szövegszerkesztő programban található az alakzatokból gyűjteményt, az alábbiak szerint csoportosítva: Vonalak, egyszerű alakzatok (például kör, téglalap, háromszög és ezek változatai), nyilak, csillagok, szalagok.
alapbeállítás	A programok telepítés után a gyártó beállításai indulnak. Ezek az alapbeállítások, amelyek a program használata során megváltoztathatók. Általában lehetőség van arra, hogy az alapbeállítások visszaálljanak. A szövegszerkesztő program használata során formázással az alapbeállításokat változtatod meg.
animáció	A mozdulatlan rajzok, tárgyak életszerű mozgásának illúzióját keltő filmezési technika.
behúzás	A behúzás a bekezdés jobb, illetve bal margótól való távolságát határozza meg. Mértéke tetszés szerint növelhető vagy csökkenthető.
bekezdés	Olyan szöveg, szövegrész, amelynek a végén bekezdésjel található. A szövegszerkesztő programban ez az enter.
bekezdés igazítása	A bekezdés vízszintes igazítása. A bekezdés széleinek megjelenését és elhelyezkedését határozza meg. A szöveg lehet balra zárt, jobbra zárt, középre zárt vagy sorkizárt.
bekezdés térköz	A bekezdések közötti távolság. A kijelölt vagy aktív bekezdés előtti vagy mögötti távolság.
beviteli mező	A beviteli mező az adatok megtekintésére és szerkesztésére használt legáltalánosabb vezérlőelem.
CMYK	Nyomdai felhasználásra alkalmas színmód. A színes képek négy alapszínre bonthatók, melyek az alábbiak: C – cyan (cián) M – magenta (bíbor) Y – yellow (sárga) K – black (fekete)
coll	Hosszmérték. Az emberi test egyik részét, a hüvelykujj méretét veszi alapul. Magyar elnevezése: hüvelyk. Ennek elterjedt német elnevezése a Zoll (coll). 1" (1 coll) = 2,54 cm
csatlakozó	Külső vezeték vagy készülék elektromos hálózatba kapcsolásához való szerkezet.
csúszka	Előre beállított értékek között lehet folyamatosan váltani. Leggyakrabban hangerő-szabályozásnál találkozol ezzel a párbeszédpanellel. A gördítősáv is csúszka.
dia	A Rajzfilm 2. program egy állóképét jelenti. A diákat egymás után levetítve érzékeljük úgy, hogy mozgás jön létre.
első sor behúzása	A bekezdés első sora adott mérettel beljebb kezdődik, mint a többi sor.
enciklopédia	A tudomány egészét, minden fontos ismeretet összefoglaló és áttekinthető rendszerben tárgyaló mű.

fejrész	A honlap vagy dokumentum felső részén szalagszerűen alkalmazott díszítmény, amely különböző adatokat, információkat is tartalmazhat.
felbontás	A monitoron megjelenő képpontok számát jelenti.
feltételes ismétlés	Algoritmusrészlet. Az utasítást többször végre kell hajtani egymás után. Az ismétlés számát egy feltétel teljesülése vagy nem teljesülése adja meg.
féreg	A féreg, akárcsak a vírus, úgy készül, hogy számítógépről számítógépre másolja magát, de ezt automatikusan is képes megtenni, átvéve az irányítást a számítógép olyan szolgáltatásai felett, amelyek fájlokat vagy adatokat küldenek más számítógépekre. Ha féreg kerül a számítógépre, utána magától is képes továbbterjedni. A férgek legnagyobb veszélye az a képességük, hogy nagy számban képesek magukat sokszorozni.
formázás	Az alapbeállítástól eltérő tulajdonságok hozzárendelése például karakterhez, bekezdéshez.
formázási effektusok	Ritkábban használt, különleges formázási lehetőségek.
földelt konnektor	Mozgatható villanyvezeték végén az aljzatba illeszthető alkatrész. A vezeték üzembiztonsági okból a földdel össze van kötve.
honlap	Általában az egy elérési cím alatt található, egymással szoros kapcsolatban lévő weboldalak együttese. A kezdő oldalt hívják honlapnak.
jelölő négyzet	A jelölő négyzetek igaz vagy hamis értékek egyszerű bevitelére használhatók.
karantén	A programkártévvél fertőzött fájlok másolatainak tárolására szolgáló védett könyvtár vagy adatbázis.
katalógus	Lelőhelyjegyzék.
képátló	A képernyő ellentétes sarkai közötti távolságot jelenti.
képismétlés képernyőfrissítés	A monitor képének újraírása. Lehet ugyanaz a képernyő, nem szükséges változnia.
képpont	Egy kép, monitor elemi egysége, rácsba rendezett sokasága az egész képet alkotja.
keresőfelület	Keresett fogalom beírására szolgáló interaktív felület.
legördülő lista	Ez egy olyan listamező, amelynél egyszerre csak egy elemet lehet választani, és egyszerre csak egy elemet jelenít meg. Ha viszont rákattintunk a legördülő gombra, akkor megjeleníti az összes elemet, és innen lehet választani.
letöltés	Távoli számítógép tartalmának saját gépedre másolása.
lexikon	Valamennyi vagy egy-egy szaktudomány körébe tartozó ismereteket betűrendbe sorolt kisebb cikkekben közlő kézikönyv.
lista	Névjegyzék, névsor.
logó	Jel, jelkép, védjegy.
margó	Lapszél.
megnyitás	A háttértáron megtalálható tartalom kijelölése és aktívvá tétele.
mentés	Az aktív tartalom eltárolása háttértáron.

mondat	A beszédnek az a legkisebb, rendszerint többszavas, nyelvtani szabályok szerint szerkesztett egysége, amellyel valamit kijelentünk, kívánunk, kérdezzük.
nyomtatás	A számítógép képernyőjén megjelenő tartalom papírra történő másolása.
nyomtató	A számítógép adatait papíron megjeleníthető formában létrehozó eszköz.
online közösség	Az internet lehetőségeit kihasználva kapcsolatot tartó emberek csoportja.
operációs rendszer	Olyan, egymással együttműködő programok rendszere, amelynek feladata a számítógéphez kapcsolódó eszközök elemeinek összehangolása, és a felhasználóval történő kommunikáció biztosítása.
oszlop	Egymás alatt elhelyezkedő elemek.
parancsgomb	Műveletek és műveletsorozatok indítására használható párbeszédelemek.
parancsikon	Programok indítására használható ikon.
párbeszédpanel	A számítógép és a felhasználó kommunikációját elősegítő ablak, elem.
pixel	Képpont.
program	Utasítássorozatból felépülő futtatható állomány.
rendezés	Rendezetlen elemek növekvő vagy csökkenő sorrendbe állítása.
rendezett sorozat	Sorrendbe (emelkedő, csökkenő) rendezett elemek.
RGB	Az RGB színrendszerben a színek a három alapszín, a vörös (R – red), zöld (G – green), kék (B – blue) egymásra vetítésével – összeadásával – állíthatók elő, ez tulajdonképpen az additív színkeverés. Ez a fajta színkeverési rendszer csak fényt kibocsátó berendezésekkel hozható létre, illetve azokban alkalmazzák: videó, monitor, dialevilágító, digitális kamera.
sor	Egymás melletti adatok.
sorköz	Két sor közötti távolság.
számítógép	Számítási és logikai műveletek gyors elvégzésére, adatok tömegének tárolására, feldolgozására való elektronikus berendezés.
számlálásos ismétlés	Művelet előre meghatározott számú megismétlése.
számláló	A számérték beállítására szolgáló párbeszédpanel.
szimbólum	Jelkép.
színrendszerek	Színmód. Alapszínek felhasználásával a keverékszínnek előállításának módját határozza meg.
szintek	Honlapon belül található weblapok.
szótár	Valamely nyelv szavainak jelentős részét betűrendben tartalmazó és ugyanazon nyelven értelmező, vagy a szavak idegen nyelvű megfelelőit közlő könyv.
tabella	Táblázat. Lehet bajnoki tabella, akkor verseny, bajnokság résztvevőinek teljesítményét és sorrendjét tartalmazza.

trójai	Ahogy a mitológiában a trójai faló ajándéknak tűnt, de kiderült, hogy görög katonák rejtőznek a belsejében, akik aztán elfoglalták Trója városát, a mai trójai falovak (vagy más néven trójai programok) is hasznos programnak tűnnek, de valójában a biztonságot veszélyeztetik, és rengeteg kárt képesek okozni. A legújabb trójai falovak elektronikus levelek formájában érkeznek, amelyek melléklete a levél szerint hasznos információt tartalmaz, valójában viszont olyan vírusokat, amelyek megpróbálják leállítani a számítógép védelmi programjait.
utasítás	Olyan tevékenység pontos megfogalmazása, amelyet tovább részletezni nem lehet, a végrehajtó számára egyértelmű jelentéssel bír.
ügyfélkapu	Az ügyfélkapu a köz-, illetve államigazgatási szolgáltatások igénybevételéhez szükséges elektronikus azonosító, ezen keresztül érhetőek el az internetes ügyintézészt nyújtó intézmények, szolgáltatások.
választó gomb	A „vagy” logikai kapcsolat alapján választási lehetőségeket választó gombbal lehet jelezni. Egyszerre több elem is kiválasztható.
vezeték	Villamos áramot továbbító huzal, kábel.
vírus	A vírus olyan számítógépes kód (program), amely egy másik programhoz vagy fájlhoz csatolja magát, és így terjed át egyik számítógépről a másikra, közben megfertőzve a másik gépet is. A vírusok tönkretethetik a programokat, a számítógéphez csatlakozó eszközöket és adatokat egyaránt.
vírusirtó program	Olyan programok, amelyek feladata a vírusok felismerése, majd eltávolítása a számítógépről.
vonalzó	A monitoron látható dokumentum, rajz, kép helyének meghatározására használható. Vannak rajzolóprogramok, ahol nagyon nagy pontossággal megadhatóak ezek az értékek. Vízszintesen és függőlegesen is megjeleníthetők a képernyőn.
weblap	Egy olyan dokumentum, amely a böngészőben egy oldalként jelenik meg. Tartalmazhat szöveget, hivatkozásokat, képet, hangot, animációt, videót, illetve aktív, az oldal megjelenésekor elinduló programot is.
Wikipédia	A szabad, interneten található enciklopédia, melyet önkéntes online közösség szerkeszt.
Windows	A leggyakrabban használt operációs rendszer.

Tartalom

PC Peti 4.....	4
Ismételj!.....	5
Ismerkedj a számítógép működésével	7
Rend az informatikateremben!.....	8
Így ülj a széken!	9
Gépkezelés.....	10
Mit láatsz a monitor képernyőjén?.....	11
Képpont színe, színrendszerek, számok.....	12
Monitor képernyőfelbontása.....	13
Játék a képpontokkal	14
Fantáziálj!	16
Képismétlés	18
Beszélj a számítógéppel!	21
Párbeszédpanelek.....	21
Használd a számítógépet!.....	25
Dokumentum mentése, megnyitása, nyomtatás.....	26
Ha nem elég az eszköztár	27
Betűtípus ablak	28
Bekezdünk!.....	30
Bekezdés igazítása	31
Gombok az eszköztáron	32
Behúzások	33
Bal oldali és jobb oldali behúzás	34
Gyakorolj!	35
Adattáblák, lekérdezések	38
Gondolkodj logikusan!.....	43
Kódolt nyelv.....	44
Gondolkodj!.....	46
Nemcsak egyszer, többször!.....	48
Rendezzünk!.....	50
Hasznos internet	55
Mire használható?.....	56
Honlapok	57

Keress az interneten!	59
Képek, videók, zenék.....	61
Lejátszás, nézegetés	62
Zenebona	64
Játék a hangokkal.....	64
Kottamásoló	65
Zene, videó és kép letöltése az internetről	66
Könyvtáraink	67
Könyvtáraink	68
Olvasod? Nézed? Hallgatod?	70
Adatgyűjtés.....	71
Itt az év vége!.....	75
Fogalomtár	83

Az alsós informatika tankönyvcsalád tananyagának összeállításakor fontos szempont volt, hogy ne csak a szűk értelemben vett informatikatudást bővítse. A digitális kompetencia, mint fő terület fejlesztése mellett kiemelt szerepet kap a többi kompetencia fejlesztése is.

Több fejezetben megtalálhatók szövegértési, értelmezési feladatok, hiszen egy algoritmus megtervezésekor fontos, hogy a folyamatos szövegből a tanulók képesek legyenek a megoldás szempontjából lényeges információkat kiemelni.

A diákok a szövegszerkesztési feladatok összeállítása közben nyelvtani problémákkal is találkozhatnak, tehát nemcsak gépelni tanulnak meg, hanem helyesírási hibákat is javítanak, fogalmakat csoportosítanak, illetve válogatnak szét.

A munkafüzet a legszélesebb értelemben segíti elő a kompetencia elvű oktatást, hiszen a feladatok sokrétűségével, más tantárgyakhoz való kapcsolódásával erre minden lehetőséget megad.

Megjelennek benne a logikai, matematikai feladatok különféle változatai, és kiemelt fontosságúak a logikus gondolkodást fejlesztő feladatok.

A feldolgozásra kerülő szövegek tartalmukból adódóan a természettudományos kompetencia fejlesztését, az irodalmi és történelmi ismeretek bővítését hivatottak segíteni.

A munkafüzet felépítése maximálisan támogatja a hatékony önálló tanulást.

9 789634 652915